

★ A ★ S ★ D ★

OBSAH 1. ČÍSLA 12. ROČNÍKU - 1980

Ve světě,
ale ne ze světa
Dílo a život

Narozen z Marie panny
Podívej se kolem sebe
Náš milovaný bratr (S/II)
... a proto jí důvěřujeme (2)

Kamenné stavby
prvních obyvatel Zajordání
Poslušný Mo'žiš

v době egyptských ran (6)
Pomoc v každé situaci
Obrácení etiopského dvorana

Kyslíkový koktail
Zvuk trubek
Vinici má milý můj
Vy se ptáte — my odpovídáme

ZNAMENÍ DOBY

NÁVŠTĚVA V SSSR

V květnu minulého roku jsem na pozvání vedoucích činovníků naší církve v Ruské sovětské socialistické republice a v Ukrajinské sovětské socialistické republice a z pověření Generální konference navštívil se svou manželkou Sovětský svaz. Byla to oficiální návštěva, a proto jsem měl možnost kázat v našich modlitebnách ve všech městech, která jsme podle programu navštívili. Byly to sbory v Moskvě, Leningradě, Tule, Kyjevě a Lvově. Laskavostí příslušných sovětských úřadů jsem obdržel souhlas ke všem vystoupením. Ihned v úvodu svého článku bych chtěl vyjádřit, že tato návštěva se stala pro nás nezapomenutelnou.

Na každém letišti čekaly desítky našich věřících, kteří nás srdečně vítali s květinami. Častokrát jsme byli středem pozornosti ostatních cestujících, když viděli, jak srdečně jsme byli vítáni.

Kázal jsem v přeplněných modlitebnách, stovky věřících byly uvnitř a další stovky mnohdy kolem modliteben, poněvadž věřící přijeli i ze vzdálenějšího okolí. Například v Kyjevě byla několik hodin před zahájením modlitebna zaplněna.

Ukutečnili jsme mnoho návštěv v domovech věřících, setkali jsme se s celou řadou kazatelů, měli jsme mnoho přátelských rozhovorů. Vedoucí činitelé naší církve bratr M. P. Kulakov z Moskvy s manželkou a bratr N. A. Zukaljuk ze Lvova byli nejenom našimi dobrými průvodci, ale současně i výbornými tlumočníky a každý z nich nás provázel po „své“ republice a „svých“ sborech.

Nikdo mi neřikal, na jaké téma mám kázat, ale volil jsem duchovní předměty, o kterých jsem se domníval, že poslouží k povzbuzení. Naši věřící v SSSR se nespokojí s pětačtyřicetiminutovým kázáním, ale všude jsem byl nucen kázat mnohem déle. Například v Moskvě jsem musel kázat dvě hodiny, a to bylo doposud nejdelší kázání v mé třicetileté církevní službě.

Kdekoli a kdykoli jsem vyřizoval pozdravy od nás z Československa, povstalo vždy celé shromáždění, aby tímto způsobem vyjádřilo svou vděčnost.

Když jsme vystoupili v Tule z rychlíku, obklopila nás skupina našich mladých lidí. Bylo to velmi milé, když jedno děvčátko nás přivítalo v naší mateřštině. Ptal jsem se, jak je to možné, že tak pěkně hovoří česky, a dověděl jsem se, že její otec sloužil jako voják sovětské armády na severní Moravě.

V Tule jsme se zúčastnili svatebního obřadu v nově vybudované modlitebně, při kterém jsem rovněž kázal. Na slavnostní hostině bylo podle jejich zvyku několik set hostů a k našemu překvapení jsme se dověděli, že bývají ještě větší svatby.

Nezapomenu na jednu zvláštní příhodu, kdy jsme byli pozváni do rodiny, kam přišli ještě další věřící. Museli jsme však ještě před vchodem do domku chvíli čekat. Někdo mi pošeplal: „Připravuje se přivítání slovanským způsobem.“ A pak přišly sestry a podaly nám chléb a sůl na ručně vyšítem šátku.

Adventisté s. d. se pravidelně scházejí uprostřed týdne k modlitebním shromážděním, v pátek k večerním pobožnostem a v sobotu k slavnostním bohoslužbám. V první části sobotních bohoslužeb se probírájí zpravidla části Písma svatého v tzv. biblické škole. Potom následuje kázání.

Neodmyslitelnou částí našich bohoslužeb je zpěv a hudba, které jsou na vysoké úrovni. Při bohoslužbách zpívají také kvarteta, nebo i sólisté, ve velkých sborech mají i hudební tělesa. Každý sbor má svůj pěvecký soubor. Tak zaníceně mohou zpívat jenom Slované. Nikdy nezapomenu na jednoho sólistu, který zpíval při bohoslužbách v Kyjevě a byl z Vladivostoku vzdáleného dvanáct tisíc kilometrů.

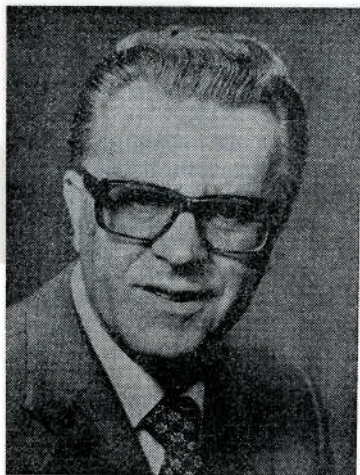
Ve sborech vládne duch opravdové zbožnosti. Naši věřící se upřímně snaží o to, aby svědomitě plnili své povinnosti ve společnosti, v níž žijí, a přitom dbají,

(pokračování na 3. str. obálky)

1. Setkání s některými kazateli Lvovské oblasti
2. Část jednoho shromáždění
3. S pěveckým sborem ve Lvově
4. Se skupinou mladých lidí na nádraží v Tule

VE SVĚTĚ, ALE NE ZE SVĚTA

JEAN ZURCHER

*„Neprosím, abys je vzal ze světa,
ale abys je zachoval od zlého.
Nejsou ze světa,
jako ani já nejsem ze světa.
Posvěť je pravdou;
tvoje slovo je pravda.
Jako ty jsi mne poslal do světa,
tak i já jsem je poslal do světa.“*

(Jan 17,15-18)

Uvedené verše zřetelně ukazují, jaké je poslání všech následovníků Ježíše Krista. Mají jít do světa, ale nemají s tímto světem splynout. Pán Ježíš je nám v tom příkladem. Kristovi následovníci mají nést Boží poselství všem lidem. Přicházejí do světa jako „světlo světa“ a mají za úkol svítit všem. Mají působit ve společnosti, ve které žijí a zušlechťovat ji. Jejich poslání je vyjádřeno velmi přesně: „Jděte a kažte evangelium všemu stvoření.“

Ale jak to máme prakticky splnit, když máme jít do světa, žít a působit ve světě, ale přesto nemáme s tímto světem splynout? To je problém, který museli křesťané řešit v každé době. Museli si vždy znovu uvědomovat, jaké je poslání křesťanské církve mezi národy i ve vztahu k jednotlivým lidem. Nikdy však tento problém nebyl tak palčivý jako dnes. Problém křesťana ve vztahu ke světu musíme řešit také my — jako církve i jako jednotlivci. Jak má vypadat křesťanova přítomnost ve světě? Jakým způsobem vydáváme křesťanské svědectví? V jakém vztahu má být křesťan i celá církev ke světu v tak zvláštním údobí lidských dějin?

Kromě správného postoje existují i dvě příliš vyhraněné extrémní pozice, které někteří křesťané zastávají. V obou případech se jedná o falešné představy a o nesprávnou přítomnost křesťana ve světě. Chci to ilustrovat třemi biblickými příklady, třemi příklady věřících lidí, kteří jsou za bouře na lodi a svým chováním ukazují svůj vztah ke světu.

UČEDNÍCI NA TIBERIADESKÉM JEZEŘE

Mnozí křesťané mají za to, že celá církev jednotlivých křesťanů musí být naprosto plně zapojena ve všem dění světa i za cenu nebezpečí, že se v něm

ztratí. Církev se má prý naučit být „všechno pro všechny“. Má se naučit přizpůsobit se světu, měnit se úměrně podle času, nebýt cizím tělesem nebo brzdou. Takové tendence se objevovaly v Izraeli před babylónským zajetím v době soudců, králů a proroků. Snaha podobat se jiným lidem, touha žít jako ostatní národy, znamenala pro Izrael záhubu.

„Satan se stále pokouší přemoci lid Boží tím, že strhává přehradu, jež ho dělí od světa. Staří Izraelští byli svedeni k hříchu, když se opovážili navázat zakázané spojení s pohany. Podobným způsobem je sváděn Izrael nové doby.“ EGW

V průběhu staletí to byla opakovaná zkušenost křesťanských církví. Čeho nepřítel nedosáhl pronásledováním, toho dosáhl působením světa na církve. Zesvětštění bylo příčinou úpadku církve (Zjev 2,14).

Co si o tom myslíme my dnes? Uvědomme si, že přizpůsobování křesťanských církví způsobem myšlení, jednání a bytí současného světa, je naplněním prorockého ze Zjevení 3,10. Je to zcela zvláštní a mimořádná „hodina pokušení“, která měla zachvátit celý svět, aby byli vyzkoušeni všichni obyvatelé země. Slovo Boží je zatlačováno do pozadí názory světa. Křesťané jsou pod vlivem světských myšlenek.

Je stále obtížnější stanovit hranici mezi křesťany a lidmi světa. Snad to už ani není vůbec možné. Nejvíce nevěřících lidí je v tzv. křesťanském světě. Teologie se namnoze snaží pouze o to, aby ospravedlnila mýty dnešního člověka, jeho iluze, filozofii a existencialismus. I Písmo je často vykládáno s úmyslem ospravedlnit jednání člověka v moderní společnosti. Pochoptitelně snaha ospravedlnovat člověka je pravým opakem poselství, které má křesťan světu hlásat — poselství o ospravedlnění v Kristu.

Je samozřejmé, že přijetí způsobu myšlení a hodnocení světa a ospravedlnování lidských činů vede dnešní křesťanství často k tomu, že naprosto se světem splývá. Křesťané myslí jako svět, hovoří jeho řečí, jednají jako svět, žijí jeho způsobem. Jsme svědky zesvětštění křesťanů v nejrůznějších formách. Zjišťujeme, že křesťané namnoze přestali být přínosem, pozitivním prvkem, ale stávají se pouze nerozlišitelnou součástí bez významu.

Křesťané se dopouštějí velkého omylu a vystavují se nebezpečí, když se domnívají, že se musejí světu přizpůsobit, aby jej mohli ovlivnit. Tento způsob jednání skýtá zdánlivě určité přednosti, ale končí vždy duchovní záhubou. Místo, aby křesťanství ve světě pozitivně působilo, tak se samo se světem ztotožňuje, a tím zesvětšťuje.

Příkladem takového postoje jsou učedníci na lodi. „Téhož dne večer jim řekl: Přeplovte se na druhou stranu. I opustili zástup a Ježíše odvezli lodí, na které byl. A jiné lodi ho doprovázely. Tu se strhla velká bouře s vichřicí a vlny se valily na loď, že už byla skoro plná. On však na zádi lodi na podušce spal. Probudí ho a řeknou: Mistře, tobě je jedno, že zahyneme? Tu vstal, pohrozil větru a řekl moři: Zmlkni a utiš se. I ustal vítr a bylo veliké ticho. A řekl jim: Proč jste tak ustrašení? Což nemáte víru?“ (Mar 4,35-40).

Učedníci v loďce uprostřed bouře jsou příkladem křesťanů bez víry. Jednají právě tak, jak by na jejich místě jednali všichni ostatní lidé. Ježíš je s nimi, ale oni jednají jako kdyby ho vůbec nebylo. Nechají ho stranou. Všichni se obávají utonutí. Nikdo neprojevil důvěru. Ježíš se jich nakonec ptá: Proč jste ustrašení? Což nemáte víru? „Ale nalezne Syn člověka víru na zemi, až přijde?“ (Luk 18,8).

Zesvětštělým křesťanům zůstal určitý způsob vyjadřování, určité zvyky a

tradice. Taková církev však ve skutečnosti není nic víc než umělé seskupení lidí, kteří do církve zanesli „svět“ místo toho, aby tam přivedli lidi ze světa. Možná je to zapříčiněno strachem, aby se nedostali na okraj zájmu, aby nezůstali v izolaci. Snad mají obavu, že nebudou mít podíl na vývoji světa. Možná, že se bojí, aby nebyli považováni za hlupáčky a lidi neschopné. Chtějí stůj co stůj udržet ve všem krok se světem. Ve všem se vyrovnat. A proto pro mnohé křesťany přítomnost ve světě znamená naprosté přizpůsobení se a splnutí. To je, žel, nejsilnější tendence v soudobém křesťanství.

JONÁŠ

Existuje však také extrém opáčny. Jsou to křesťané, kteří tvrdí, že církev a její členové se mají naprosto od světa izolovat, chránit svoji čistotu a výjimečnost v úplném oddělení se od světa. Separují se od všeho ostatního a vytvářejí jakési ghetto.

Podle Boží vůle křesťan se musí nejdříve v určitém smyslu od světa oddělit. Bůh žádá, abychom vyšli ze světa a abychom byli posvěceni. To znamená určité „oddělení“. Pak nás ovšem Bůh do světa znovu posílá a pověřuje určitým úkolem. Na jedné straně vidíme velkou většinu křesťanů 20. století, jak se ve světě ztrácejí, na druhé straně však vidíme malé skupiny, které se ztrácejí, protože odmítají jakýkoliv styk se světem. To jsou Jonášové našich dnů.

Všichni známe životní příběh starozákonního proroka Jonáše. Je to výstižná ilustrace tohoto druhého extrémního postoje Božího posla ve světě. To byl postoj národa izraelského po zjetí, postoj farizeů v době Pána Ježíše. Nechtějí mít nic společného s jinými. Vyloučili každou možnost nějak s nimi přijít do styku. To je posleze vedlo k pocitu jedinečnosti a nadřazenosti. Nakonec byl Izrael v Božím plánu zavržen, protože si chtěl pravdu ponechat jen a jen pro sebe.

První křesťané se dopustili téhož omylu. Po letnicích se uzavřeli v Jeruzalémě. Teprve pronásledování je rozehnalo, takže poselství o Kristu roznesli daleko za hranice Palestiny.

Je to zřejmě pokušení všech křesťanských hnutí na počátku jejich existence. S odůvodněním, že mají vyjít z Babylóna, zapomínají, že se mají do světa vrátit jako Boží poslové. A jestliže je tam Bůh nutí, pak své poslání konají jonášovským způsobem.

Jonáš nešel cestou určenou Bohem. Bůh ho pověřuje, aby šel do Ninive, ale Jonáš cestuje přesně opačným směrem, do Tarsu. Obrací se k Bohu zády, neposlouchá a utíká. Odmítá hlásat Boží zvěsti záchranu světu, který podle jeho názoru je špatný. Má za to, že poselství Boží milosti není vhodné pro tak špatné lidi. Odmítá „házet perly veprům“.

V době bouře na lodi spí. Je na stejné lodi, ve stejné době všichni ostatní pracují, bojují o záchranu, ale Jonáš

spí. Spí spánkem lhodstevnosti, laodicejské vlažnosti, spánkem duchovní smrti. V nejdramatičtějších údobí, kdy se každý snaží nějakým způsobem loď zachránit, Jonáš spí hluboko v podpalubě.

Jeho spánek není důkazem naprosté důvěry v Boha, jistoty, že se mu nic nestane. Jak bychom si přáli, aby Jonáš vstal a jako učedníci volal k Pánu, protože vidí smrtelné nebezpečí. Jonáš spí, lhodstevný k nebezpečí, k neštěstí a smrti jiných. Jonášův spánek je typickým postojem lidí, kteří odmítají vidět potřeby světa.

Jonáš se dokonce odmítá modlit za jiné. Všichni na lodi volají ke svým bohům, jen prorok živého Boha se odmítá modlit. Námořníci nakonec Jonáše našli a probudili. Nemohli pochopit, jak může někdo v takové situaci spát. Je naprosto přirozené, že námořníci Jonáše žádali, aby se zúčastnil jejich boje o záchranu. Není snad na lodi jako všichni ostatní, není jeho úděl spojen s údělem všech ostatních?

Není to také naše situace dnes? Svět se často zmítá v bouřích různých krizí a nebezpečí. Někteří křesťané však spí a neuvědomují si, co se kolem děje. Chápeme, v jaké situaci je loď, na které se plavíme se všemi ostatními? Jak se zachováme? Jsme připraveni seznámit celý svět se svou vírou, naději a láskou? Anebo odmítáme pomoc i za cenu, že budeme hozeni do moře? Nejsmutnější pohled je na mučedníky, jako byl Jonáš. Říká se, že je snadnější pro pravdu zemřít, než pro ni žít.

APOŠTOL PAVEL

Jak odlišný je postoj apoštola Pavla v podobné životní situaci. Je pro nás příkladem, jak se má projevovat přítomnost křesťana ve světě i v době nebezpečí. Mám na mysli celý děj popsaný v knize Skutky apoštolů 27. kapitole. To je příklad správné přítomnosti křesťana ve světě. Pavel se Bohu neprotivil. Kdysi sice pronásledoval ty, kdo pochopili, že Bůh Izraele je Spasitelem všech, ale později se stal apoštolem pohanů. Pavel se nechce izolovat. Je sice vězeň, ale cítí a spojuje se se všemi na lodi. Dříve než přišla bouře a zničila loď, Pavel se seznámil se všemi 275 cestujícími. Ano, Pavel věděl o každém, věděl, kolik jich je. Nesnažil se žít jako ve skleníku. Plně prožíval s ostatními radosti i starosti cesty. Víra v Krista mu nebyla překážkou, ani omluvou ve vztahu k lidem. Prožíval se všemi ostatními cestu, bouři, zápas o záchranu i ztroskotání. Nešel se schovat do bezpečí, nespál. Můžeme ho sledovat, jak se zúčastňuje každé činnosti, prožívá všechno s ostatními. Přitom vždy posiluje, povzbuzuje, ošetřuje a pomáhá. Nakonec také dokázal s nepředstavitelnou autoritou oznámit Boží zaslíbení.

Žil plně zapojen do společnosti všech 275 spolucestujících. Byli to zřejmě většinou dobrodruzi, vězni a vojáci. Je okolnostmi spojen s ostatními, účastní se všeho, ale přesto zůstává jiný. Je

spojen, ale není pohlcen. Umí plně spolupracovat a přitom zůstat věrný svému přesvědčení. Umí být ve světě, ale ne ze světa.

Všimněme si několika podrobností. Apoštol Pavel znal jména a zřejmě i životní osudy lidí kolem sebe. Už na počátku znal směr cesty a neváhal projevovat svůj názor, že to není dobrý směr. Varoval také, že není zvolena vhodná doba k plavbě. Vyjádřil svůj názor k věci. Hovořil odpovědně s těmi, kdo byli odpovědní (v. 9-11).

Snad by bylo zcela normální, kdyby pak Pavel během cesty hrál tak trochu roli proroka a stále opakoval: „Vždyť jsem vám to říkal. Kdybyste mě poslechli, nemuselo se to stát. Máte, co jste chtěli.“ Pavel sice řekl: „Měli jste mě poslechnout“ (v. 21), ale nechtěl tím obviňovat viníky, nýbrž ukázat na řešení. Okamžitě dává další návrh, jak čelit situaci (v. 22).

Nestálh se uraženě do pozadí, ale naopak znovu zápasí o záchranu, varuje před možným nebezpečím, například, když chtějí námořníci opustit loď na záchraně člunu. Během pohutých událostí se staví ke všem lidem přátelsky. Jednou zasahuje ve prospěch vězňů, jindy ve prospěch námořníků, ale především se modlí k Bohu za všechny, takže nakonec nikdo nezahyne. Když udělal všechno potřebné, tak vyzývá všechny, aby pojedli.

„Když to řekl, vzal chléb, vzdal přede všemi díky Bohu, lámal jej a začal jíst. Všichni nabyli dobré mysli a přijali pokrm“ (v. 35,36). Jsou zde použity tytéž formulace, které používá bible k popisu památky večere Páně — symbolu společenství všech lidí a současně symbolu přítomnosti Pána a Spasitele Ježíše Krista. To je posláním následovníka Ježíše Krista. Přivést všechny lidi bez rozdílu k tomu, aby společně přijímali chléb Božího slova, aby poznali moc Toho, který slíbil, že je zachráni i přes bouři a hrozné vlny, jež dorážejí na loď. „Jsme tedy posly Kristovými“ (2 Kor 5,20). Příklad vězně Pavla na lodi uprostřed bouře je protikladem Jonáše, který nechce se světem mít naprosto nic společného, ale také protikladem učedníků, kteří zase úplně splývají se všemi ostatními a ztrácejí proto víru. Tento příklad ukazuje, čím má být Kristova církev ve světě. Je to příklad, jak má vypadat pravý křesťan — každý z nás.

Bůh si nepřeje, abychom byli úplně izolováni, nepřeje si ani, abychom se světem splnuli a abychom se mu připodobnili. Naše bytí ve světě musí mít smysl, jsme posly a znamením přítomnosti Toho, který je naším Pánem a kdo přemohl svět.

Máme být jiní, ale plně zapojeni do zápasu o záchranu všech lidí. To od nás vyžaduje mnoho lásky ke světu, kterému máme sloužit k užtku. „Tak ať vaše světlo svítí před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích“ (Mat 5,16).

DÍLO A ŽIVOT

Bůh je pro celý vesmír zdroj života, světla a radosti. Jako paprsky světla vycházejí ze slunce, jako proudy vod tryskají z živého pramene, tak z něho proudí požehnání pro všechno jeho stvoření. A kde přebývá život Boží v srdcích lidí, tam bude proudit láska a požehnání i na druhé.

Radostí našeho Spasitele bylo pozdvižení a vykoupení padlého lidstva. Pro tento cíl nasadil život, podstoupil utrpení na kříži, nedbal potupy. Také andělé mají za úkol pečovat o štěstí druhých. To jim činí potěšení. Bezhraniční andělé konají právě to, co by pyšní a sobectví lidé pokládali za pokorující službu; slouží těm, kteří upadli do hříchu, lidem se zkaženou povahou. Duch Kristovy obětavé lásky proniká nebesy a je podstatou všeho požehnání. Takového ducha mají mít Kristovi následovníci, tak se mají projevat.

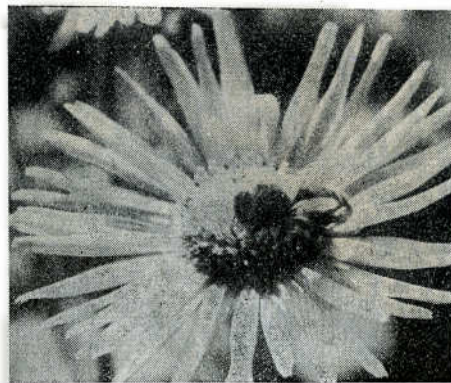
Přebývá-li láska Kristova v srdci, nemůže v něm zůstat skryta, podobně jako nelze utajit sladkou vůni. Její svatý vliv pocítí každý, s kým přicházíme do styku. Duch Kristův v srdci je jako pramen v poušti, který proudí k občerstvení všech a který v každém umírajícím probouzí touhu napít se vody života.

Láska k Ježíši se projeví v touze pracovat tak, jak pracoval on, pro blaho a spásu lidstva. Povede k lásce a něžnému soucitu ke všem stvořením, o něž pečuje náš nebeský Otec.

Spasitelův život na zemi nebyl životem snadným a pohodlným. Kristus pracoval vytrvale, opravdově a neúnavně pro spásu ztraceného lidstva. Od kolébky až po Golgotu kráčet po cestě sebezapření, nepokoušel se vyhnut těžkým úkolům, namáhavým cestám, vyčerpávající práci a starostem. Rekl: „Syn člověka nepřišel, aby si dal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za mnohé“ (Mat 20, 28). To byl hlavní cíl jeho života. Všechno ostatní bylo podružné a sloužilo jen hlavnímu cíli. Jeho pokrmem a nápojem bylo konat vůli Boží a dokončit své dílo. Sobectví a sebeláska neměly v jeho díle místa.

Podobně i ti, kdo chtějí prožívat milost Kristovu, jsou vždy ochotní ke každé oběti, aby se i jiní, pro něž Kristus zemřel, mohli podílet na nebeském daru. Udělají vše, co mohou, aby učinili svět lepším. Tento duch je plodem duše skutečně obrácené. Jakmile někdo přijde ke Kristu, zrodí se v jeho srdci touha sdílet druhým, jak vzácné-

ho přítele našel v Ježíši; spásná a posvěcující pravda nemůže zůstat v jejich srdci zavřena. Jsme-li oděni spravedlností Kristovou a naplněni radostí, že v nás přebývá jeho Duch, nebudeme moci mlčet. Když jsme okusili a poznali, že Pán je dobrý, máme o čem vyprávět. Podobně jako Filip, když našel Spasitele, budeme i my zvát druhé, aby přišli k němu. Budeme se snažit ukázat jim přitažlivost Kristovu a neviditelné věci příštího světa. Nic si nebudeme přát toužebněji, než kráčet po cestě, kterou krácel Ježíš. Probudí se v nás opravdová touha, aby ti, kdo jsou kolem nás, spatřili Beránka Božího, „který snímá hřích světa“ (Jan 1, 29).

Snaha být druhým lidem požehnaním bude odměněna požehnáním pro nás. Bylo úmyslem Božím světit nám úlohu v plánu vykoupení. Udělil lidem výsadu stát se účastníky božské přirozenosti a přeje si a žádá, abychom i my byli požehnáním pro své bližní. To je nejvyšší čest, největší radost, kterou může lidi obdarit. Ti, kteří se takto podílejí na díle lásky, přicházejí ke svému Stvořiteli nejbližší.

Bůh mohl světit poselství evangelia a celé dílo služby lásky nebeským andělům. Mohl použít jiných prostředků k uskutečnění svého úmyslu. Ve své nekonečné lásce se však rozhodl, že nás učiní svými spolupracovníky, spolupracovníky Krista a andělů, abychom mohli sdílet požehnání, radost, duchovní povznesení, jež poskytuje nesobecká služba.

Kristu se přibližujeme účastí na jeho utrpení. Každé sebeobětování pro blaho druhých posiluje ducha dobročinnosti v srdci dárce a spojí ho těsněji s Vykupitelem světa, který „byl bohatý, ale pro vás se stal chudým, abyste vy jeho chudobou zbohatli“ (2 Kor 8, 9). A jen tím, plníme-li takto božský smysl našeho stvoření, může nám být život požehnaním.

Pustíš-li se do práce, kterou Kristus určil pro své učedníky a budeš-li pro něho získávat druhé, pocítíš potřebu hlubší zkušenosti a většího poznání Božích věcí a budeš lačněť a prahnout po spravedlnosti. Budeš se dotazovat Boha, tvá víra se posílí a tvá duše

bude pít většími doušky ze studnice spásy. Boje a zkoušky tě přivedou k biblí a k modlitbě. Porosteš v milosti a v poznání Krista a shromáždíš bohaté zkušenosti.

Duch nesobecké lásky k druhým dávají povaze hloubku, pevnost a křesťanskou vznešenost a přináší pokoj a štěstí. Srdce zatouží po něčem vyšším. Není v něm místa pro lenost nebo sobectví. Kdo takto užívá křesťanských darů milosti, porostou a zesílí pro dílo Boží. Získají jasné duchovní vědomí, pevnou, rostoucí víru a jejich modlitby nabudou větší moci. Duch Boží, který působí na jejich ducha, rozechvěje svým božským dotykem v duši posvátné melodie. Ti, kteří se takto věnují nesobecké práci pro blaho druhých, dělají to nejlepší pro vlastní spasení.

Jedinou cestou, jak růst v milosti Kristově, je konat nezištné dílo, které nám ukládá Kristus, to znamená pracovat podle svých schopností, pomáhat a být požehnaním pro ty, kdo potřebují pomoc, kterou jim můžeme poskytnout. Síla se vypěstuje cvikem, podmínkou života je činnost. Věřící, kteří se snaží udržet svůj křesťanský život tím, že jen přijímají požehnání, jež jim přináší milost, aniž co dělají pro Krista, se prostě snaží žít jako ti, co jedí, aniž pracují. A v duchovní oblasti, právě tak jako v hmotné, vede nečinnost k degeneraci a rozpadu. Clovek, který by nechtěl hýbat údy, by záhy ztratil sílu vůbec je používat. Tak i křesťan, který nebude užívat svých sil, jež mu Bůh propůjčil, nejen neporoste v Kristu, nýbrž pozbude i sílu, kterou již má.

Církev Kristova je Bohem ustanovený nástroj pro spásu lidí. Jejím posláním je přinést světu evangelium. A tuto povinnost mají všichni křesťané. Každý má podle svého nadání a svých schopností plnit příkaz daný Spasitelem. Láska Kristova, která nám byla zjevena, z nás dělá dlužníky těch, kdo Krista ještě neznají. Bůh nám dal světlo, nejen abychom ho využili pro sebe, nýbrž abychom ho šířili na ty, kdo ještě žijí ve tmě.

Kdyby si následovníci Kristovi uvědomili tuto svou povinnost, pak by v pohanských zemích, kde je dnes jen jeden šířitel evangelia, hlásalo evangelium tisíce lidí. A všichni, kdo toto dílo nemohou osobně konat, by je podporovali svými prostředky, svým porozuměním a svými modlitbami. A bylo by také mnohem více opravdové práce pro spásu lidí v křesťanských zemích.

Chceme-li pracovat pro Krista, nemusíme chodit do pohanských zemí, ani opouštět úzký kruh rodiny, máme-li zde své povinnosti. Můžeme pracovat pro Krista v rodinném kruhu, ve sboru, mezi těmi, s nimiž se stýkáme soukromě nebo v zaměstnání.

Větší část svého pozemského života strávil náš Spasitel v truhlářské dílně v Nazaretu, kde trpělivě pracoval. Služební andělé obklopovali Pána života,

když se nepoznán a neuctíván stýkal s dělníky a rolníky. Spasitel věrně plnil své poslání, když vykonával své skromné řemeslo, právě tak jako když léčil nemocné nebo kráčel po rozbouřených vodách galilejského jezera. Tak můžeme i v nejprostších povinnostech a na nejskromnějších místech kráčet a pracovat s Kristem.

Apoštol Pavel praví: „V čem byl kdo povolán, bratři, v tom ať před Bohem zůstane“ (1 Kor 7,24). Obchodník může vést své obchody tak, aby oslavil svého Pána svou věrností. Je-li pravým následovníkem Kristovým, bude vnášet své náboženství do všeho, co koná, a bude tak lidem zjevovat ducha Kristova. Dělník může být pilným a věrným představitelem Ježíše, jenž žil skromným životem pod pahorky Galileje. Každý, kdo nese jméno Kristovo by měl pracovat tak, aby druzí, když vidí jeho dobré skutky, chtěli velebit svého Stvořitele a Vykupitele.

Mnozí odpírají své dary službě Boží a vymlouvají se, že druzí mají lepší nadání a větší přednosti. Myslí si, že jen od těch, kdo mají zvláštní nadání, se žádá, aby věnovali své schopnosti službě Boží. Mnozí si dokonce myslí, že nadáním je obdařena jen zcela zvláštní vrstva lidí, kdežto ostatní jsou opomíjeni, a proto nejsou povoláni k tomu, aby se podíleli na práci a také na odměně. V podobenství se však o tom nic nepraví. Když hospodář svolal své služebníky, přidělil práci každému.

I nejprostší životní povinnosti můžeme plnit s láskou, „jako Pánu“ (Kol 3,23). Je-li láska Boží v srdci, projeví se v životě. Obestře nás příjemná vůně Kristova života, náš vliv se zvýší a bude požehnáním.

Nečekej na to, že se naskytne nějaká zvláštní příležitost, ani neočekávej, že se ti dostane mimořádných schopností, dříve než začneš pracovat pro Boha. Nestarej se o to, co si o tobě myslí svět. Svědčí-li tvůj každodenní život o čistotě a upřímnosti tvé víry a jsou-li druzí přesvědčeni o tom, že jim chceš pomoci, není tvé úsilí zcela marné.

I ti nejskromnější a nejchudší z učedníků Ježíšových mohou být pozeňaním pro druhé. Ani si možná neuvědomují, že konají něco dobrého, avšak svým bezděčným vlivem způsobí, že z nich vycházejí vlny pozeňání, jež pak sílí a prohlubují se. Pozeňané plody svého působení poznají třeba až v den velkého účtování. Nevědí, ani necítí, že by konali něco velkého. Nežádá se od nich, aby se starali, zda jejich úsilí bude mít úspěch. Mají jen klidně postupovat vpřed a věrně konat dílo, jež jim Bůh ve své moudrosti svěřil, a jejich život nebude zbytečný. Duchovně se budou více a více přetvářet v obraz Kristův; spolupracují s Bohem v tomto životě a připravují se tak pro vyšší práci a nezkalenou radost v životě příštím.

VYZNÁNÍ KTERÉ ZMĚNILO SVĚT

Před několika lety vyslala redakce časopisu Life svého fotografa do San Roca v Itálii, aby pořídil snímky slavných fresek od Tintoretta o narození Páně. Všechny snahy zkušeného fotografa vyznívaly naprázdno. Chtěl tyto znamenité fresky zachytit v přirozených barvách. Užil všech možných druhů osvětlení, avšak marně. Barvy nebyly jasné. Pečlivým zkoumáním příčin zjistil, že nádherné fresky, znázorňující Kristovo narození, pokryla čtyři století jemným nátosem prachu a špíny. Krása původních barev nemohla proniknout tímto nátosem. Nakonec fotograf použil polarizovaného světla, pak film zachytil původní zřetelné barvy.

Nejen Tintorettovy fresky, ale celá zpráva o narození Pána Ježíše je pokryta staletými nátosi tradice a obchodním prachem. Stala se nasládlým vánočním příběhem o chu-

dém děfátku v jesličkách, nad kterým se naše srdce pohne soucitem. Pro mnoho lidí je to jen organizovaná příležitost pro oslavy, zábavu a dárky. Milióny lidí naprosto ztratily ze zřetel slavnou a věčně obdivuhodnou událost Kristova narození — příchodu Immanuele ... „Boha, který je s námi“ (Mat 1,23).

V Betlémě náš Pán a Spasitel vstoupil do lidské historie jako člověk. Narodil se jako jeden z nás. Bůh určil čas, ve kterém vzal na sebe lidství. Více než tisíc let vyvolený národ čekal na jeho příchod. O této události vkládal všechny naděje. V písních, proroctvích, chrámových obřadech i domácích pobožnostech uchovávali naději na událost, která měla změnit budoucnost lidstva.

První stránky Písma svatého předpovídají tuto událost. Čteme, že símě ženy — Kristus — měl jednoho dne potříti hlavu hada — satana (1 Moj 3,15). Od tohoto bodu se jako zlatá nit táhla celá řada zaslíbení a předpovědí na Kristův první příchod. Prorok Micheáš oznámil, že místem Kristova narození bude Betlém, město Davidovo (Mich 5,2). Prorocký hlas se jako melodie mísil s tóny zaslíbení a naděje: „Vyjde hvězda z Jákoba a povstane žezlo z Izraele“ (4 Moj 24,17); „muž bolesti“ (Iz 53,3). Avšak refrén je vždy týž: „On přijde, On přijde“.

Když Adam a Eva poprvé slyšeli zaslíbení o vysvobození, těšili se na jeho rychlé splnění. S radostí uvítali narození svého prvorozeného syna. Doufali, že to je zaslíbený vysvoboditel. Byli však zklamáni. Ode dnů Enochových patriarchové a proroci opakovali a připomínali zaslíbení, které udržovalo naživu víru a naději na Mesiášův příchod. Nakonec prorok Daniel oznámil čas jeho příchodu (Dan 9,20-27). Ne všichni vykládali správně prorocké poselství. Avšak „když se naplnil stanovený čas, poslal Bůh svého Syna“ (Gal 4,4).

Ježíš se narodil v Betlémě, ale své dětství a své mládí prožil v malé horské vesnici. Každé místo na zemi by si mohlo pokládat za čest, kdyby bylo poctěno jeho přítomností. Všechny královské paláce by si mohly pokládat za čest přijmout jej jako hosta, on však pomínil bohaté domy, královské dvory a proslulá místa učenců. Prožil mládí v Nazaretu, malé vesničky v Galilei. Nazaret bylo místo se špatnou pověstí. Byla dokonce vznesena otázka: „Z Nazareta? Co odtamtud může vzejít dobrého?“ (Jan 1,46). I zde se naplnilo prorocství: „A usadil se v městě zvaném Nazaret — aby se splnilo, co je řečeno ústy proroků, že bude nazván Nazaretský“ (Mat 2,23).

Marie bydlela v Nazaretu. Tam se jí zjevil anděl Gabriel a oznámil jí tajemství, že se má stát pozeňanou mezi všemi ženami. Jí byla dána nejvyšší výsada, po které toužily

všechny izraelské ženy. Měla se stát matkou „Syna Božího“, „Syna Nejvyššího“ (Luk 1,35.32). Ze všech žen všech věků a generací si Bůh vybral Marii. Vložil na ni tu největší a nejobtížnější odpovědnost.

Anděl Gabriel odešel. Nyní zůstala sama se svým velkým tajemstvím. Jaké to bylo tajemství! Nemohla o tom nikde hovořit. Nemohla to vysvětlovat lidem v Nazaretu, protože by jí nevěřili. V duchu viděla pohrdavé úsměvy svých sousedů. Nemohla se svěřit ani Josefovi. Cožpak by tomu porozuměl?

Můžeme si představit, jak byl Josef zklamán, když zjistil, že jeho snoubenka čeká dítě? Je možné, že k tomu, aby uvěřil zprávě o početí z Duha svatého, potřeboval podstatně více víry, než potřebujeme my dnes. Vždyť Kristův nádherný život, jeho mocné učení a kázání, jeho zázraky, šíření evangelia, to vše bylo teprve budoucností. Avšak Josefovi se dostalo poučení ve snu. Uvěřil, a Bůh mu poželhal (Mat 1,19-22). S menší zkouškou víry, avšak na základě větších důkazů můžeme i my uvěřit.

Když se přiblížil čas Ježíšova narození, musela jít Marie s Josefem do rodného města svých předků, do Betléma, aby vyhověla císařskému nařízení o sčítání lidu (viz Luk 2,1-5). V přeplněném městě nemohli nikde jinde najít ubytování než v chlévě; tam se narodil Ježíš.

Naplnilo se proroctví: „Hle, panna počne a porodí syna a dají mu jméno Immanuel, to jest přeloženo Bůh s námi“ (Mat 1,23). Bůh se stal tělem a přebýval mezi lidmi. Někteří lidé tvrdí, že Ježíšovo početí a zrození je kopie příběhu o Buddhovi nebo dokonce, že je převzato z řecké mytologie či jiných dřívějších zdrojů. Je však mylné se domnívat, že se příběhy o narození z panny často objevují v mytologických křesťanských náboženstvích. Mimořádná zrození můžeme najít v Písmě i jinde, ale ztěžší někde najdeme zprávu o zrození z panny. Obyčejně jde o matky, které očekávaly dítě již v pozdním věku, kdy z lidského hlediska to nebylo možné. V každém z těchto případů má na Božím nadpřirozeném aktu podíl nejen matka, ale i otec. V řecké mytologii ani v buddhismu nenacházíme žádný příklad „panenského“ početí.

Kristovo narození je Boží zázrak, jehož podstata zůstává pro nás tajemstvím. Víme, že Maria přijala své poslání vírou. I my musíme tento fakt přijmout vírou tak, jak přijímáme celého Krista. Vtělením se Ježíš Kristus stal plným člověkem, zřekl se všech předností božství, ale přesto zůstal plným Bohem. Bůh se stal člověkem a žil mezi námi.

V předepsané době po narození Ježíše přinesla Maria svého prvorozeného do chrámu v Jeruzalémě podle požadavků ceremoniálního záko-

na. Při této příležitosti bylo Marii odhaleno něco z budoucnosti dítěte. Staříčkový Simeon prorokoval: „A tvou vlastní duši pronikne meč“ (Luk 2,35).

Josef s Marií se dobře zhostili své rodičovské úlohy. Později v Jeruzalémě slyšela Maria slova svého dvánáctiletého syna, kterým nerozuměla. Avšak ona „uchovávala to vše v srdci svém“ (Luk 2,51). Později byla přítomna na svatbě v Káni Galilejské brzy potom, co Ježíš započal veřejnou činnost. Tam viděla jeho první zázrak, kdy změnil vodu ve víno.

A pak sledujeme Marii pod křížem. Pozorujeme její velký žal nad ztrátou a utrpením Ježíše. Vidíme ji, jak omdlává. Vidíme silné ruce Janovy, které ji zvedají a vedou domů. Ježíš v poslední chvíli života světuje Marii do rukou svého učedníka Jana.

Naposled Písmo hovoří o Marii, že byla s ostatními učedníky přítomna v horní místnosti, kde „se svorně a vytrvale modlili“ (Skut 1,14). Bylo to shromáždění, na které sestoupil Duch svatý o letnicích. Podle tradice doprovázela Maria apoštola Jana do Efezu, kde strávila poslední léta svého života.

Maria je příkladem zbožnosti a odevzdání se Bohu. Měla velkou duchovní vnímavost. Novozákonní pisatelé hovoří o ní prostě jako o „matce Ježíšově“ (Jan 2,1; Skut 1,14). Dostalo se jí zvláštní přednosti. V tomto smyslu stojí ojedinelá mezi lidmi a měla by všemi generacemi být považována za „požehnanou“.

Avšak Písmo nehovoří o nějakém zvláštním výsadním Mariině postavení. Nikde se o ní nehovoří jako o někom, kdo udílí milost, ale naopak je obdarována Boží milostí společně se všemi ostatními. Byla požehnaná především mezi ženami a stojí jako zářný příklad křesťanského učednictví. Jedině v tomto smyslu by měla Maria být považována všemi generacemi za „požehnanou“.

Ježíš Kristus, náš Spasitel, se tedy narodil z Marie panny. My ho však nemůžeme pojímat v čase. Jako člověk byl omezen časem, protože Bůh musel vybrat určitý čas, určitou dobu, ve které demonstroval svou lásku k člověku. My však nemůžeme omezit Krista pouze na určité kalendářní datum, protože jeho osobnost nezná časové omezení a překlenuje minulost a budoucnost.

Přemýšlej o Kristu, který se narodil v Betlémě, v souvislosti všech věků. Nepředstavuj si ho jako bytost v bílém rouchu a sandálech, která zde žila v prvním století. Oprosti se od vánočních legend, pověr a zvyků. Krista můžeš potkávat denně, při kterékoli činnosti a práci, v každé situaci a za všech okolností. Není na světě překážky, která by nám mohla trvale bránit, abychom se osobně setkali s Božím Synem — Ježíšem Kristem.

R. B.

Podívej se kolem sebe

*Když se ti zdá,
že to někdy nejde dál
a že život
přináší ti jenom žal,
když ti všechno nejde,
jak bys právě chtěl
a ty reptáš,
že Bůh na tebe zapomněl:*

*Jen se dobře kolem sebe podívej,
kolik lidí trpí,
když je tobě hej.
S vděčným srdcem
za Pánem jít neváhej —
život svůj mu dej.*

*Všechno proto
z ruky Boží přijmi rád,
vždyť jsi zdravý,
vždyť jsi šťastný,
vždyť jsi mlád.
Snaž se svoje bližní
s láskou pochopit
a za všechno
svému Bohu vděčný být.*

V. GAJDOŠÍKOVÁ

Náš milovaný bratr – II

JINDŘICH MARCOLLA

PAVEL V DAMAŠKU

Bůh měl s Pavlem plán. Vzkříšený Kristus poslal k Pavlovi prostého, věrného Ananiáše, křesťana bydlícího v Damašku. Ananiáš zprvu váhal, protože slyšel, co zlého Pavel udělal v Jeruzalémě. Bůh ho však poučil o budoucnosti a pověřil ho, aby přinesl Pavlovi zvěst o navracení zraku (Skut 9,10-19; 22,12-16). Pak Pavel přijal křest a pobýl nějaký čas s křesťany v Damašku. Nezapomněl však, proč se původně na cestu do Damašku vydal. Šel proto k Židům, kteří na něho čekali. Ale svým poselstvím je ohromil. Místo, aby bojoval proti křesťanům, hlásal křesťanské učení a svědčil, že náleží Ježíši, Mesiáši.

V dopise Galatským (1,17) píše Pavel o návštěvě „Arábie“. Pak se znovu vrátil do Damašku, kde prožil tři roky. Poté shledal, že není možné, aby dále setrval v tomto městě. Židé a místní úřady se ho chtěli zbavit. Jeho přátelé ho tajně v noci spustili v koši přes městskou hradbu (9,23-35).

V JERUZALÉMĚ

Pavel navštívil Jeruzalém. Jednalo se zřejmě o návštěvu, kterou popsal v dopise Galatským 1,18-24. Jeho návštěva jeruzalémské křesťany poděsila. Mnozí považovali jeho obrácení za válečnou lest a nechťeli s ním mít nic společného. Teprve Barnabáš, jeden z vedoucích, jím vyprávěl o Pavlově pozoruhodném obrácení a působení v Damašku. Poznal v Pavlovi velkého apoštola a poprvé poženaně zasáhl do jeho života. Představil ho apoštolům. Během návštěvy v Jeruzalémě Pavel kázal tak přesvědčivě, že se Židé rozhodli zbavit se ho stůj co stůj. Apoštolové se obávali o jeho život. Z bezpečnostních důvodů jej odvedli do Cezaree. Odtud Pavel cestoval do svého rodiště, do Tarsu. Galatským Pavel napsal, že navštívil Jeruzalém proto, aby se setkal s Petrem. U něho také pobýl 14 dnů. Setkal se i s Jakubem, bratrem Páně. Ostatní věřící je osobně neznali. Pouze zaslechli: „Náš bývalý pronásledovatel nyní sám zvěstuje víru, kterou chtěl kdysi pustožit“; děkovali za to Bohu. Dalších jedenáct let Pavel strávil převážně v Sýrii.

V ANTIOCHII

Možná, že mnozí křesťané v Jeruzalémě na Pavla zapomněli. Nezapomněl však Barnabáš. Působil v krásném syrském městě Antiochii, co do velikosti tehdy třetím největším městě na světě po Římu a Alexandrii. Vypravil se do Tarsu, vyhledal Pavla a pozval ho do Antiochie ke spolupráci. Pavel a Barnabáš pak pracovali společně celý rok. Bylo to podruhé, co Barnabáš

báš zasáhl do Pavlova života. Samota a odloučení od světa mohou velmi prospět, nemohou však být stavem trvalým. Barnabáš se zachoval k Pavlovi jako skutečný přítel. I velcí lidé potřebují přátelství. Pro Pavla nastala příhodná doba. Bůh poslal svého služebníka a povolal k práci toho, kterého „určil již před narozením a povolal svou milostí“ (Gal 1,15.16).

Jednoho dne přišel z Jeruzaléma do Antiochie prorok Agabus. Přinesl smutné zprávy. V Jeruzalémě je nouze a velký hlad, kterého nebudou ušetřeni ani věřící. Křesťany v Antiochii zpráva o nouzi mateřské církve hluboce dojala. Rozhodli se poslat pomoc. Pavel a Barnabáš osobně navštívili Jeruzalém a předali sebrané dary. Podle údajů Lukáše navštívili Jeruzalém v roce 43. Velké pronásledování křesťanů začalo již za krále Agrippy v roce 42. Tuto návštěvu zřejmě Pavel popisuje v dopise Galatským 2,1-10. Říká, že se setkal s vedoucími soukromě, což je pochopitelné, neboť byla doba pronásledování. Toto setkání s vedoucími jeruzalémské církve bylo rozhodující pro jeho povolání. V té době apoštolové uznali jeho misijní poslání mezi pohany.

Vedoucí církve v Jeruzalémě, apoštolové, žili stále pod vlivem židovských zákonů, proto požadovali od pohanů obřízku jako podmínku vstupu do církve. V Antiochii byl první sbor křesťanů pohanského původu, kteří nebyli vedeni k zachovávání židovských předpisů.

Když Petr později osobně navštívil Antiochii, jednal nejdříve podle Pavlova vzoru a jedl spolu s křesťany pohanského původu, přizpůsobil se jejich zvykům. Žid to za normálních okolností nesměl udělat. Petr však již dříve stoloval s Kornéliem a jeho rodinou. Když však přišli judaisté (křesťané židovského původu), začal se chovat podle židovských zvyklostí. Přesvědčil také ostatní, aby dělali totéž. Tuto nedůslednost Pavel otevřeně kritizoval (Gal 2,11-14). To je první znám o sporu Pavla s křesťany, prosazujícími židovské názory.

Krátce po návratu z Jeruzaléma do Antiochie začalo v práci Pavla a Barnabáše nové údobí. Na pokyn Ducha svatého sbor v Antiochii poslal tyto dva přátele na první misijní cestu (Skut 13,1-3). Když opustili Antiochii, vydali se napřed na Kypr, Barnabášovo rodiště. Dováíme se, že v městě Páfu hlásal křesťanské poselství vysokým úředníkům Římské říše. Římský místodržitel povolal oba apoštoly a chtěl slyšet jejich zvěst. Po této události se Pavel vždy jmenoval svým římským jménem Pavel a ne hebrej-

ským Saul. Na zpáteční cestě navštívili nově založené sbory, utvrzovali nové křesťany, povzbuzovali je, aby setrvali ve víře a ustanovovali starší sboru.

Cestou Pavel několikrát onemocněl. Sám píše o své tělesné slabosti. Cenil velkodušnost galátských: „Vy jste mnou nepohrdli pro můj tělesný stav ... a neodvrátili jste se ode mne s ošklivostí“ (Gal 4,14).

První pohanský sbor

Víru v Krista přijímali jak židé, tak i pohané. Vlastní zkušenost Pavla přesvědčila, že věřící z pohanů mohou náležet ke křesťanskému společenství bez toho, že by splnili požadavky židovských předpisů, tedy bez obřízky a bez zachovávání židovského obřadního zákona. Po svém obrácení objevil, že nový vztah k Ježíši Kristu vytvořil

také nový vztah k jiným lidem — i k těm, které by jinak odmítal. Chápal, že zvěst o Kristu má zasáhnout všechny lidi bez rozdílu.

Když se Pavel s Barnabášem vrátili do Antiochie, shledali, že sbor s nimi souhlasí a raduje se z evangelizačních úspěchů v Malé Asii. Příznivá situace však netrvala dlouho. Záhy přišli do Antiochie poslové z Jeruzaléma s zcela jiným pojetím evangelizační práce. Navštívili také nově založené sbory, které vznikly během první misijní cesty Pavla a Barnabáše. Tvrdili, že jim Pavel zvěstoval pouze část křesťanského učení. Působili mezi nově obrácenými zmatek. Podle Pavla mohou všichni, kdo přijmou Ježíše Krista, přijmout také ihned Ducha svatého. Pro mnohé židokřesťany to bylo nepřijatelné. Byli přesvědčeni, že Boží požadavky, oznámené ve Starém zákoně, jsou stále plně platné. Podle nich byla obřízka a poslušnost obřadního záko-

na nezbytnou podmínkou přijetí do Božího shromáždění. Jak mohl Pavel tvrdit, že tyto pohané jsou plnoprávními křesťany?

Noví křesťané byli zmateni. Přijali Pavlovo poselství. Jejich život se změnil díky stejnému Pánu, kterého Pavel potkal na cestě do Damašku. Snažili se žít podle Desatera. Mnozí z nich však neměli ponětí, co všechno Starý zákon obsahuje a ještě méně se cítili příslušníky židovského náboženství. Tito noví křesťané začali číst Starý zákon pod vlivem židokřesťanů. Objevili spoustu předpisů, které nebyli s to zachovávat, i kdyby snad byly nutné ke spasení. Někteří z nich se ovšem snažili dodržovat všechny židovské zvyklosti. Část se jich rozhodla přijmout obřízku, většina ale nevěděla, co dělat.

O situaci se dověděl Pavel. Přirozeně ho to pobouřilo. Nemohl tyto sbory navštívit osobně, proto jim psal dopis, který je znám jako list Galatským.

V něm shrnuje své přesvědčení slovy: „Nezáleží na obřezanosti nebo neobřezanosti, nýbrž jen na novém stvoření“ (Gal 6,15).

Jistě podobným způsobem Pavel argumentoval také na apoštolském koncilu v Jeruzalémě roku 49. Dokonce Jakub, nejhorlivější zastánce židovského pojetí, uznal pravdivost Pavlových důkazů. Apoštolové v Jeruzalémě se shodli na tom, že jde o závažnou otázku: Jak se mohou Židé a pohané stýkat u jednoho stolu — tedy i u večeře Páně? Všichni křesťané měli i nadále respektovat Desatero přikázání. A křesťané z pohanů se měli varovat takových věcí, které by mohly být pohoršením pro židokřesťany. To je, jedení masa ze zvířat, obětovaných při pohanských bohoslužbách, masa zvířat udušených a požívání krve. Neměli však být zatěžováni břemenem židovských obřadních zvyklostí (Skut 15. kapitola).

...A PROTO JÍ DŮVĚŘUJEME

Jak předivnou knihou je bible!

Jejím autorem je Bůh, obsahem Kristus a účelem je spasení člověka. Cílem, ke kterému vede, je věčnost. Žádná jiná kniha se jí nevyrovná. Lidé ji po staletí pečlivě zkoumají. Nespočítali bychom, kolikrát se ji pokoušeli zkompromitovat a rozbít na kousky, ale ona zůstává nevysychajícím zdrojem, ze kterého čerpají generace celých tisíciletí. Nesčetněkrát ji pohaněli a zneuctili, ale ona má navzdory tomu sílu stále povzbuzovat a pozvedat z hříchů a špatností k čistotě života.

VĚŘÍME VE SPOLEHLIVOST STARÉHO ZÁKONA

Řekneme-li bible, pak se nám v mysli vybaví kniha. Známe ji jako jeden svazek. Při bližším pohledu však zjistíme, že je rozdělena na dvě hlavní části — Starý a Nový zákon. Každá část je opět sbírkou celé řady knih. Vždyť i samotný název „bible“ je odvozen od řeckého slova „biblia“, což v překladu znamená „knihy“.

Starý zákon tvoří inspirované knihy, které napsali židovští pisatelé v údobí před Kristem, zatímco Nový zákon vyšel již z pera křesťanů — tedy až v době po Kristu. V dějinách církve se čas od času objevovaly názory, že Nový zákon má přednost před zákonem Starým a že se křesťané mají především řídit učením Nového zákona. Víme však, že celá bible je Bohem inspirovaná a tvoří jednotný celek. Jedně její části nemůžeme plně porozumět, aniž bychom se dobře neseznámili s částí druhou. Starý zákon nás seznamuje s údobím přípravy na příchod Krista. V Novém zákoně jsou celé odvětví, které můžeme v plné šíři pochopit jenom na pozadí Starého zákona.

VZNIK STARÉHO ZÁKONA

Starý zákon je sbírkou třiceti devíti knih, které byly sepsány různými pisateli v rozmezí asi 1100 let. Dějiny Starého zákona dělíme na různé etapy, v jednotlivých etapách můžeme sledovat vznik různých biblických knih.

Nejstarší údobí starozákonních dějin nazýváme údobím *patriarchálním*. Archeologické nálezy potvrzují, že již v této době lidé znali písmo — např. Chamurapiho zákoník. Nemáme však přímý doklad, že by tehdy vznikly některé části bible. Nejstarší zprávy byly předávány ústně a správnost jejich tradování byla přísně strážena. Není důvodu k pochybnostem o jejich spolehlivosti, protože lidská paměť reprodukovala zprávy přesněji než nerozvinuté písmo. Učení se z paměti a memorování celých dlouhých statí je v Orientě i dnes běžné.

Podle biblických zpráv také víme, že časová vzdálenost mezi prvními prarodiči a Abrahamem, v jehož době lidé písmo bezpečně znali, nebyla tak velká, pokud bereme v úvahu počet generací v bibli uvedených. Vzhledem k délce života mohli jednotliví patriarchové předávat informace svým potomkům — až do osmého pokolení. Všechny tyto biblí doložené skutečnosti ukazují, že není důvodu vidět v dlouhém údobí mezi Adamem a patriarchou Abrahamem příčinu k zapomenutí nebo zkreslení zpráv. Navíc bereme v úvahu Boží zájem na uchování jejich správného podání.

V době Mojžíše se písma již běžně užívalo. Sám Mojžíš byl vyučen „vší egyptské moudrosti“ (Skut 7,22). Napsal prvních pět knih bible, s výjimkou posledních kapitol 5. Mojžíšovy. Napsal „všecka slova Hospodinova“ a

zapsané pak předčítal lidu (2 Moj 24,4.7). Mojžíše jako pisatele uznával i Pán Ježíš (Mar 12,26). Jozue, Mojžíšův nástupce, četl z Mojžíšových knih a dokonce sám psal (Jozue 8,30—35; 5 Moj 27,8).

Ve výše uvedených verších nacházíme nejstarší zprávy o počátcích „svatých Písem“. O této době lze souhrnně říci: Bůh sám napsal svůj zákon na kamenné desky (5 Moj 9,10), Mojžíš psal do knihy (5 Moj 31,24—26), z této knihy byly pořizovány opisy (5 Moj 17,18) a Jozue doplnil Mojžíšovy záznamy (Jozue 24,26).

Doba králů je poznamenána především rozvojem historické a poetické literatury. Objevuje se i zmínka o „knize Upřímného“, která však nebyla uchována (2 Sam 1,18). Zřejmě v prvních letech vlády krále Davida byl inspirován kněz a poslední Izraelský soudce Starého zákona, Samuel, k sepsání knihy Soudců a pravděpodobně i knihy Rut. Za Davida a Šalomouna vznikla sbírka žalmů — nadšenných písní k oslavě Hospodina. Téměř polovina z nich nese jméno Davida.

Plodným pisatelem byl rovněž Davidův syn Šalomoun (1 Král 4,32). Napsal knihy „Kazatel“, „Píseň Šalomounova“. Jeho „Příslůvčí“ sebrali a zapsali zřejmě až učenci krále Ezechiáše v 8. století před Kristem (Přísl 25,1).

Více než polovina starozákonních knih byla sepsána mezi 8.—5. stoletím před Kristem, tedy v údobí rozděleného království a po babylónském zajetí. Byla to doba proroků. Ještě před pádem severního království Izraelského v 8. století tlumočili Boží poselství proroci Jonáš, Amos a Ozeáš. Judský lid v té době vedli a napomínali Božím slovem Micheáš a Izaiáš. Čím více se

8 ZNAMENÍ DOBY, 12. ročník, č. 1 — 1980

Kamenné stavby

PRVNÍCH OBYVATEL ZAJORDÁNÍ

Kromě dolmenů se nám z pahorku naskytl nečekaně nádherný pohled na jordánské údolí. Řeka mu po celé délce dodává podivuhodný ráz svými nesčetnými zákrutami a otáčkami. Koušek dál jsme viděli údolí řeky Jábok. V bibli se označuje spíše jako potok Jábok. Stejně jako je tomu u většiny řek Zajordání, je i údolí Jáboku hluboce zaříznuto do hornaté krajiny. Je však podstatně širší než údolí jiných řek. V 1 Moj 32. kapitole je napsáno, že u této řeky trávil noc Jákob, dříve než se setkal se svým bratrem Ezauem. U jednoho z brodů přes řeku zápasil s nebeským poslem. Tam také odložil své původní jméno — Jákob — Oklamavatel, od té doby nosil nové jméno Izrael — Bojovník s Bohem nebo také Vítěz. Toto jméno se později začalo používat pro označení celého národa Jákobových potomků. Údolí Jáboku není tak romantické jako rokliny Arno-nu nebo Záredu, za to je to však úrodná zemědělská oblast. Mnoho sadů, vinic a zahrad mu dodává svérázný půvab.

GERASA VELKOMĚSTO Z DOB APOŠTOLŮ

Několik kilometrů severně od tohoto údolí leží město Djeraš, někdejší Gerasa. Je to nejrozsáhlejší naleziště zřícenin z prvního století v Palestině. Gerasa byla jedním z deseti měst tak zvaného Dekapolis, sdružení deseti měst v severním

Zajordání. Hovoří se o něm několikrát v Novém zákoně v souvislosti s Ježíšovým působením (např. Mar 7,31).

Žádné jiné velké město staré Palestiny nám nezanechalo tak nádherné a tolik ukázek architektury prvního století jako Gerasa. Podle tohoto města si můžeme udělat poměrně přesnou představu, jak vypadala velká města Palestiny v době Pána Ježíše a apoštolů. Několik městských bran stojí dodnes. V některých ulicích je možno kráčet po dlažbě, po které mohli kráčet už apoštolové i Kristus. V dlažbě hlavní ulice jsou hluboké brázdy podobné kolejím, jež vytvořila kola vozů a kár. Každých několik metrů je průlez do stoky pod vozovkou uzavřený kamenným poklopem.

Kdysi byla hlavní ulice po obou stranách vroubena sloupy. Bylo jich celkem 520, dnes jich stojí pouze 75. Z prvkřesťanských dob je tu několik římských staveb: dva dobře zachované amfiteátry — otevřená divadla, nádherné fárny — obdélníkové náměstí s podloubími, větší počet chrámů, několik prostorných římských lázní, trojitý vítězný oblouk, akvadukt — římský visutý vodovod a nymfaion — budova, kde byl veřejně přístupný vodní pramen. Z pozdějších staletí je tu několik křesťanských chrámů s překrásnými mozaikami. To všechno skýtá mnoho materiálu pro každého, kdo se zajímá o dějiny prvních století našeho leto-

Údolí Jáboku

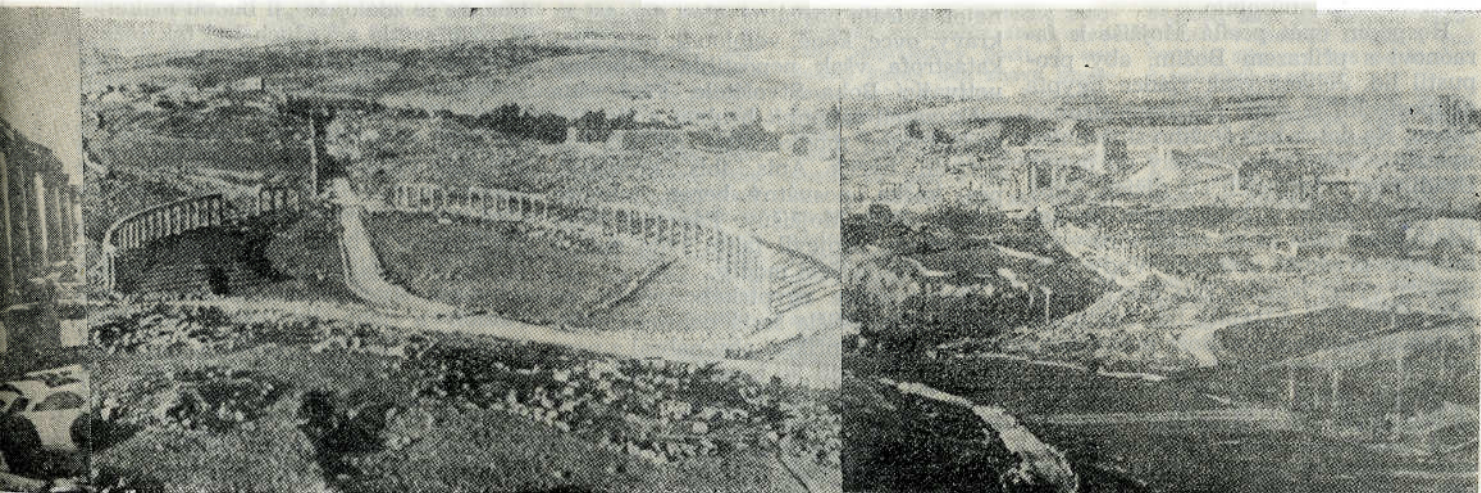
počtu. Nikde v Palestině nemůžeme získat lepší představu o palestinském městském životě za doby Kristovy jako zde.

Na sever od Djeraše, Gerasy, se prostírá půvabná krajina Galádská. Od nepaměti je proslulá hojivou masťou (viz Jer 8,22). Vyrábí se z mízy stromů.

I dnes se používá pro léčebné účely od Palestiny až po Indii.

Poprvé jsme na cestě Zajordáním narazili v Galádu na lesy. V porovnání s lesními porosty střední Evropy jsou lesy na pahorech Galádu nepatrné, přesto jsou však velkým kontrastem k pouštím a polopouštím na východě a jihu. V Galádských lesích převládají pinie (druh borovice) a zakrslé duby. Musel jsem myslet také na biblické události, které se tu odehrávaly. Zvláště na bitvu mezi vojsky Davida a Absolona, během níž Davidův vzpurný a zákeřný syn uvázl za vlasy ve větvích právě takového dubu (2 Sam 18,9).

S. H.

Poslušný Mojžíš v době egyptských ran

MILOSLAV ŠUSTEK

Mojžíš procházel těžkými zkouškami. Lid izraelský nepochopil jeho nejlepší snahy o vysvobození z poroby. Faraón prohlašoval kategoricky: „Hospodina neznám a Izraele nepustím!“ A tu Bůh dopustil těžké rány na Egypt, aby se zotročený lid mohl vytrhnout z područí faraónova, začít svobodně žít podle Božích přikázání a vejít do zaslíbené země.

Bůh sledoval ranami zvláštní cíle. Rány měly zničit víru Egyptanů v bohy a dokázat jim, že je bohové nemožnou chránit, že nejsou ničím jiným, než výplodem jejich představivosti. Bůh lásky, který miluje všechny národy, chtěl i jim pomoci a poženat. Rány měly poučit také Izraele. Zatímco většina z nich uctívala pravého Boha, někteří měli strach před egyptskými bohy a uctívali je. Také Izraelci měli poznat, že Bůh jejich otců je živým Bohem — Stvořitelem.

Mojžíš a Áron vstoupili znovu do knížecích síní egyptského panovníka. Uprostřed mohutného sloupoví a trpytívkových okras, bohatých kreseb a vyřezávaných soch pohanských bohů, před vládcem nad nejmocnějším královstvím oné doby stanuli dva představitelé porobeného národa a opakovali Boží rozkaz, aby byli Izraelci propuštěni. Faraón však „zatvrdil své srdce“.

Mojžíš a Áron se opět ztišují před Bohem a vědí, že Pán nebes a země nebude natrvalo posmíván. Příštího jitra jdou k řece Nilu, kam panovník denně chodíval, aby jí vzdal hold. Voda i ryby v Nilu byly pokládány za svaté. Lid věřil, že tato voda uzdravuje nemoci. První rána tedy byla namířena proti této řece. Mojžíš pozvedl svou hůl a udeřil do vody. Posvátná řeka byla najednou krvavá, ryby zahynuly a řeka začala vydávat pronikavý zápach. Podobně byla zkažena voda v domácnostech a zásoba vody v nádržích. Sedm dní zůstala voda krvavá, ale na faraóna to nezapůsobilo.

Hospodin opět posílá Mojžíše k faraónovi s příkazem Božím, aby propustil lid. Jelikož však vládce Egypta neuposlechl, je země postižena druhou ranou. Na dotek holi Božího služebníka vylezly z řeky žáby. Vlezly do domů. Usadily se v ložnicích i v dížích. Žáby se rojily také v královském paláci. I tato rána měla za cíl zničit víru v řeku jako předmět uctívání. Vody Nilu musely vydat legiony žab, které nakazily celou zemi a trápily lid. Takto byla jejich modla mocí Boží poskvrněna a obrácena v pohanění ctitelů.

Faraón prosil Mojžíše a Árona, aby se modlili za něj k Hospodinu o odvrácení katastrofy. Bůh mohl způsobit, aby se žáby obrátily v prach, ale ne učinil to, aby král a jeho lid si zničení

žab nemohli vykládat jako čarodějnický kousek, jakého jsou schopni i egyptští kouzelníci. Žáby pošly a byly naházeny na hromady. Tím byl králi Egypta poskytnut důkaz, že šlo o soud nebeského Boha.

„Když však faraón viděl, že nastala úleva, zůstal v srdci neoblomný a neuposlechl je, jak to předpověděl Hospodin“ (2 Moj 8,15). Na Boží příkaz vytáhl Áron svou hůl a udeřil s ní o zem a prach země se proměnil ve vši. Rány získávaly na síle. Při této třetí ráně se nikdo nemohl přiblížit k egyptským oltářům, na nichž bylo plno protivného hmyzu. Kněží se totiž vždycky chránili sebemenšího poskvrnění, nosili pouze lněná roucha, téměř denně si holili hlavu. Proto si dovedeme představit, jakým trestem byly vši pro modloslužebníky. Kněží nemohli konat své obřady; zvolali v úžasu: „Toto je prst Boží!“

Srdce faraónovo zůstávalo neoblomné. Přišla čtvrtá rána. „Dotěrné mouchy vnikly do domu faraónova, do domu jeho služebníků a na celou egyptskou zemi. Země byla těmi mouchami zamořena“ (2 Moj 8,24). Tato rána byla namířena proti spoléhání na „boha much“, který byl uctíván jako ochránce před hejny much, které nejen obtěžovaly zvířata a lidi, ale způsobovaly i těžké nemoci a vředovitost v horkých dnech. Tvrdilo se, že jen příslušný bůh může z takových nemocí lidi vytrhnout. Div podal důkaz o neschopnosti boha much a způsobil, že lidé začali hledat pomoc jinde. Ve své bezradnosti se faraón opět obrací na Mojžíše a Árona s prosbou: „Modlete se za mne!“ Když Bůh odňal ránu na prosbu svého pokorného sluhy, vládce Egypta zaujal svůj starý postoj a nechtěl propustit lid z otroctví.

Přišla ještě strašnější pátá rána ve formě moru, který postihl egyptský dobytek, jenž byl na pastvě. Zahynula nejen zvířata posvátná, ale i domácí — krávy, ovce, koně, velbloudi, osli. Tato katastrofa však nepostihla Hebrejce, uctívající Boha Stvořitele. Pátá rána měla za cíl zahanbit hrubou a člověka nedůstojnou modloslužbu. Při níž byl uctíván býček Apis, ibis, krokodýl, pes, kočka, posvátný beran, jalovice i koza. Bůh Mojžíšův. Pán nad vším tvorstvem, projevil takto svou moc a zničil živé zvířecí modly.

Pyšné srdce egyptského vládce se nepokořilo. Přišla šestá pohroma. Bůh dal Mojžíšovi příkaz, aby nabral z pece popel a rozhodil jej k nebi před faraónem. Tento čin byl hluboce symbolický. Před čtyřmi sty lety zjevil Bůh Abrahamovi budoucí útlak svého národa v hořící peci a hořící pochodni. Slíbil mu, že postihne jejich utlačova-

tele ranami a vysvobodí je z otroctví. V Egyptě trpěl lid jak v peci utrpení. Mojžíšův čin byl pro Izraelce ujištěním, že Bůh dodržel svou smlouvu a že nadešel čas jejich vysvobození. „Na lidech i na dobytku se objevily vředy hnusající neštovic. Ani věštcí se nemohli postavit před Mojžíše, neboť vředy byly na věštcích i na všech Egyptanech“ (2 Moj 9,10). Touto ranou byli zahanbeni také kněží, kteří na zvláštních oltářích přinášeli občas lidské oběti k usmíření boha zla. Popel z živých lidských obětí totiž vyhazoval fungující kněz do vzduchu, aby na každém místě, kam by dopadl, bylo odvráceno zlo. Šestá rána vředů zahanbila lid, ale zvláště kněží a krále.

Pro tvrdost vládcova srdce přišla další pohroma. „Dolehlo krupobití a uprostřed krupobití řádil oheň. Něco tak hrozného nebylo v celé zemi egyptské ... potlouklo všechno, co bylo na poli, od lidí po dobytek; také všechny polní byliny krupobití potlouklo a všechno polní stromové polámalo ... Tu si dal faraón předvolat Mojžíše a Árona a řekl jim: Opět jsem zhřešil. Hospodin je spravedlivý a já i můj lid jsme svévolníci. Proste Hospodina! Víc než dost je už Božího hromobití a krupobití. Propustím vás, nemusíte tu už dál zůstat“ (2 Moj 9,24-28). Sedmá rána byla namířena proti kultu Isidy a Osirise. Tito bohové byli původně uctíváni jako slunce a měsíc. Věřilo se, že mají moc nad světlem a prvky. Jejich kult převládá v různých formách u starých národů. Rána hromobití a krupobití potupila toto božstvo, které nebylo schopno ochránit své oddané ctitele.

Když na prosbu Mojžíšovu pominula i tato rána, faraón vzdoroval Bohu tvrdě dál. Na egyptskou zemi přilétly kobylky a požraly všechno, co ještě zůstalo po krupobití. Osmá rána byla namířena proti kultu boha Osorápise, který měl chránit krajinu před kobylkami. Ničivý hmyz přišel v mračnech na zbylé ovoce na polích a na zeleň lesů. Tato rána přišla na Mojžíšův příkaz a na jeho pokynutí dle vůle Boží opět pominula.

Po dalším zatvzení srdce vládcova se snesla na zemi tak hustá a černá tma, že se zdálo, že „ji budou makati“. Nebylo světla a vzduch byl tak těžký, že skoro nebylo možno ani dýchat. Devátá rána zasáhla jednoho z největších bohů, boha slunce Réa. Každý egyptský král se pokládal za „syna Réa“ a měl toto označení ve svém titulu. Devátá rána, namířená proti Réovi, přišla před samým závěrem boje mezi Bohem Stvořitelem a bohy egyptskými.

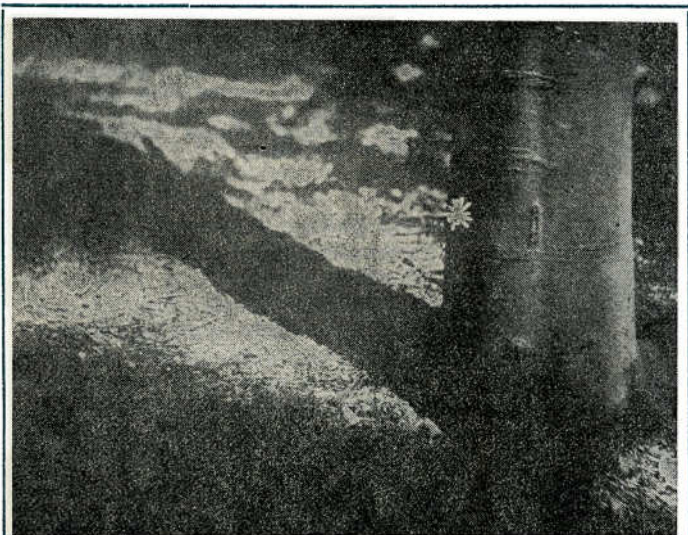
Bůh je trpělivý a milosrdný. Pečuje o bytosti stvořené ke svému obrazu. Faraón a jeho lid však tvrdšíjně vzdorovali Božímu příkazu, a proto musela na ně přijít i poslední rána — desátá. Jedné noci zahynuli všichni prvorození v Egyptě, „od prvorozeného syna faraónova, který seděl na jeho trůnu, až po prvorozeného syna zajatce v žalární kobce, i všechno prvorozené

z dobytka". Nastal velký křik po celé zemi, protože nebylo domu, kde by nebyl mrtvý. Ještě v noci povolal faraón Mojžíše a Árona a řekl: „Seberte se a odejděte z mého lidu, vy i Izraelci. Jděte, služte Hospodinu, jak jste žádali. Vezměte také svůj bratřák i skot, jak jste žádali, a jděte! Také pro mne vyproste požehnání.“

„Izraelci vytáhli z Raamsesu do Sukót, kolem šesti set tisíc pěších mužů kromě dětí.“

V deseti ranách byla vyzkoušena tichost a pokora Mojžíše i jeho bratra Árona. Mojžíš se radoval pokaždé, když se zdálo, že faraón obměkčil své srdce, a rmoutil se znovu, když je zavrhl. Bylo mu líto ztroceného vlast-

ního lidu, ale cítil srdcem i s těmi, kteří byli postihováni těžkými tresty. Děkoval Bohu za svého bratra, který mu pomáhal, kdykoli předstupovali před mocného vládce Egypta. Jen živá víra ve Vládcu všehomíra a Pána nad dějinami jej posilovala v plnění velkého úkolu — vysvobození ujařmeného národa a uvedení lidu do Kanaánu.

POMOC V KAŽDÉ SITUACI

Domov je místo, kde prožíváme nejen radost, ale i žalost. Na světě je mnoho všelijaké bídy a utrpení. Mnohé z nich si bezesporu zavinujeme sami, ale mnohé nám zůstávají nezodpovězenou otázkou. Utrpení a bolest, kterou nemůžeme pochopit, zasáhne často do lidského života tvrdou a neoblomnou silou, která nás přemáhá. I my jako křesťané jsme v takové situaci bezradní. Bere nám to dech a každé slovo útěchy se zdá příliš mělké tvář v tvář závažné události, kterou neumíme zdůvodnit.

Šťastní jsou ti, kdo se v takových chvílích nepustí kotvy naděje, ale důvěřují té moci, která se dosud vždy osvědčila a dává nám sílu a schopnost snášet utrpení. Pomůže nám, když si uvědomíme, že veškeré dění na tomto světě není konečné a poslední. Budeme-li o všem uvažovat z hlediska věčnosti, pak budeme klidní a silní i tehdy, když se nám mnohé na tomto světě bude zdát nespravedlivé. Bude-li naše důvěra pevná, dříve nebo později pochopíme, že Boží zásah byl i v hodinách našeho nejhlubšího utrpení veden milosrdnou rukou.

Vždy je to nesmírně bolestné, když smrt bere mladý život, když se matka a otec musí navždy rozloučit se svým dítětem. Smutek ovšem prožíváme, i když odchází člověk starší.

Velkou předností je, mohou-li muž i žena spolu žít až do pozdního stáří. Ale vždycky tomu tak není. E. G. Whiteová například přejala svého manžela o 34 let. Sestra Whiteová čerpala sílu z víry, která všechno přenechala milostivému vedení nebeského Otce. Křesťan také trpí,

když ho smrt oloupi o milovaného člověka, ale znovu povstává, protože ho povzbuzuje a potěšuje Slovo Boží. S. Whiteová píše o své zkušenosti z doby, kdy ztratila manžela, toto:

„Smrt mého muže — tak náhlá a nečekaná — padla na mne jako břemeno, které vše drtí. Se všemi zbytky svých slabých sil jsem byla až do posledního okamžiku u jeho lože, ale když se jeho oči zavřely spánkem smrti, zhroutil se má vyčerpaná bytost, neměla jsem více síly...“

Moje tělesné síly byly u konce, ale moc božské milosti mne znovu pozdvihla. Když jsem viděla, jak prchá život mého manžela, cítila jsem, že Ježíš je mi dražší než v těch nejkrásnějších chvílích života. Když jsem stála u lože prvorozeného syna a zatačila jeho mrtvé oči, řekla jsem: Hospodin dal, Hospodin vzal, budiž jméno jeho pochváleno! Cítila jsem, že Ježíš je mou útěchou. Když můj nejmladší byl vyrván z mé náruče a jeho malá hlavička už neležela na polštářku vedle mne, dal mi Bůh sílu, že jsem mohla znovu říci: Hospodin dal, Hospodin vzal, budiž jméno jeho pochváleno. Když mi byl vzat ten, o jehož velkou lásku jsem se mohla opírat a s nímž jsem spolupracovala 35 let, položila jsem své ruce na jeho oči a řekla: Svěřuji ti, Pane Ježíši, svůj poklad až do dne vzkříšení.

Když jsme se s ním loučili a viděla jsem ty mnohé přátele, kteří truchlili se mnou, pomyslela jsem si: Jaký protiklad k smrti Ježíše. V hodině jeho utrpení byli kolem něho posměvači. Zemřel a byl položen do hrobu proto, aby prozářil

i tuto smutnou skutečnost, takže i ve smrti můžeme mít radost a naději. Když ukládáme do hrobu své drahé, aby odpovídali v Pánu, můžeme říci: Na shledanou při vzkříšení.

Kdysi jsem si myslela, že bych nepřežila manželovu smrt, ale pak jsem prožila, že i mně patří Boží slovo: Utište se, a vezte, že já jsem Bůh. (Zalm 46,11) Těžce pocítuji tuto ztrátu, ale netroufám si neuzitečně naříkat. Zesnulého to stejně neprobudí. A nevím, zda bych si směla sobecky přát, i kdybych mohla, aby se probudil ze svého klidného spánku a znovu byl vtažen do boje života. Odpočívá jako vyčerpaný bojovník. Budu se klidně dívat na místo jeho odpočinku. Nejlepší způsob, jak uctít a uchovávat památku zesnulého já i děti, je, že budeme pokračovat v práci tam, kde přestal on a dokončíme ji v síle Pána Ježíše. Chceme být vděční za čínorodé roky, které mu byly dány a z jeho smrti si chceme vzít poučení, které nikdy nezapomeneme. Po této ztrátě chceme být k lidem shovívavější, trpělivější a ohleduplnější. Pouštím se do životního úkolu sama v plné důvěře, že můj Vykupitel bude se mnou.“ (Život a dílo S. E. G. Whiteové)

Taková víra poskytuje nepřekonatelnou sílu k odvaze a statečnosti tam, kde jiní zahořkli, a proklínají svůj „osud“. Taková důvěra v Boha vidí v těžkostech života školu pro věčnost.

Mnoho domovů bolestivě zasáhne smrt milující a starostlivé matky. Když zůstane otec sám s několika osiřelými dětmi, jen velmi těžko se hledá dobrá náhrada. Naštěstí jsou dosud ženy, které chtějí vyplnit prázdné místo v rodině a chtějí nahradit zemřelou matku. K utrpení na světě patří i to, že takové ženy jsou označovány hanlivým názvem „macecha“.

Když myslím na „macechy“, mezi nimiž jsou skutečně mnohé zcela výjimečné ženy, mám vždy nepříjemný pocit. I ony dokáží každý den znovu projevat lásku k dětem, které získaly sňatkem s vdovcem. Jejich láska v ničem není menší než láska první matky. Musíme připustit, že jsou i zlé macechy. Ale což nejsou také zlé matky, které si to toto jméno vůbec nezaslouží? A jak je tomu s osiřelými dětmi, jsou to samí andělé? Když se nějaká žena, ať již svobodná nebo vdova, po zralém uvážení rozhodne stát se matkou osiřelým dětem, pak ve většině případů přináší do rodiny mnoho lásky a ušlechtilých pohnutek. A často to ani dlouho netrvá a plná zklamání nařiká, že se pokus nezdal a za svou dobrou vůli a obětavost sklízí jen nevděk. Je mnoho „macech“, které trápí hluboká lítost. Proč

to došlo až tak daleko? Zkusme hledat příčiny.

Zlé lidské jazyky mnohé pokazily ještě dříve, než vůbec druhá matka přišla do nové rodiny. Někteří lidé varují děti a popuzují je proti budoucí matce. Onemocní-li pak některé z dětí, je tím vinna ona. Když oblapec ztratí knoflík od košile nebo si roztrhá kalhoty a běhá tak, nebo děvčátko ztratí mašli z vlasů a chodí s rozčuchanými vlasy, pak za všechno může druhá matka a lidé o ní hovoří, že se o děti špatně stará a zanedbává je. Když dětem nedovolí příliš vyhazovat peníze za pamlsky a návštěvu kina, pak toho využívají děti a mluví, že macecha nedopřeje ubohým dětem žádnou radost. Takoví lidé tajně pak podstrkují dětem různé sladkosti nebo dárky, jen aby se od nich něco nového dověděli o „maceše“ a „přikrášlené“ to zas roznášeli dál. Jak jinak by vypadal ten malý rodinný svět, kde druhá matka dělá, co jen nejlepšího může, kdyby ji ostatní lidé pomáhali, místo aby bořili a narušovali!

Přes všechny zlé činnosti, které se macechám připisují, nepřestanu chválit dobrou druhou matku. Není to teorie, nýbrž hluboká vědomost mé obětavé a odvážné „maceše“. Dávno rostle na jejím hrobě tráva, ale jak mohu zapomenout, čím pro nás byla! Když se k nám přivádala, bylo nás doma šest dětí. Byli jsme jako houf vyplašených kuřat. Nechci vyprávět, co jsme prožili v té době, když jsme zůstali bez matky. Ale pak jednoho dne překročila práh našeho domova tato hodná žena. Byla vdovou a přivedla s sebou své tři děti. S ní přišlo do našich mladých srdcí zase slunce a všechny spojilo v jedno. Středem a pevným bodem našeho domova byla právě ona. Čím bychom byli bez ní? Právě ona nás naučila znát cestu k oně pomoci, kterou tak velice potřebujeme, když se chceme vypořádat s těžkostmi života. I ona čerpala sílu pro své povinnosti z nebeského zdroje.

Tato jediná pomoc se znovu a znovu osvědčuje, když Boha o ni prosíme. Někdy je boj o každodenní chléb tvrdý. I dnes je ve světě mnoho rodin, které touží po slušném bytě, jídle a oblečení pro všechny členy rodiny. „Chléb náš vezdejší dej nám dnes“, tak zní prosba, kterou nás učil Ježíš v modlitbě Otčenáše. Zde nám Mistr ukázal na Zdroj, z něž pramení i všechna pozemská požehnání. Šťastný každý domov, který tuto pomoc zná.

Ve švýcarském horském údolí žila kdysi početná rodina. Otec se zde snažil začít novou existenci. Počátky byly těžké a často se zdálo, že vše skončí nezdarem. Jednoho krásného letního

dne řezal otec na příští zimu dříví, které sám v lese nasbíral. Při „zpěvu“ pily přemýšlel o své prázdné peněžence. Vtom přišla matka a začala vypočítávat, co vše ve spíži chybí. Otec jí musel říci, že při nejlepším vůli jí nemůže dát žádné peníze. Pila jakoby namáhavěji a pomaleji řezala a těžká starost se šířila jako tmavé mraky. Což celá rodina právě v posledních dnech nepředkládala Hospodinu v modlitbě své potřeby? Je možné, aby tentokrát nepřišla pomoc, kterou doposud vždy zakusili?

Zatímco otec o všem přemýšlel, přiběhl jeden z chlapců se zprávou, že před jejich domkem zastavilo nákladní auto a v kuchyni složilo nějakou bednu. Oba pak spěchali domů, aby se

podívali, odkud ta bedna je a co je v ní. Z dodacího listu zjistili jen, že odesílatel je pro ně zcela neznámý a jeho adresa nečitelná. S velkým napětím odstranili víko a pak následovalo překvapení za překvapením: sušené ovoce, máslo, ovesné vločky, těstoviny, mouka, cukr, konzervy a ještě mnoho jiných věcí. Otec i matka nemohli skrýt před dětmi slzy vděčnosti. Celá rodina poklekla a děkovala Bohu za předivnou pomoc. Rodiče ani děti nikdy nezapomenou na tento zážitek.

Není to nesmírná přednost, že v modlitbě můžeme všechno svěřit Bohu? Proč se tak málo modlíme? Nejsme bláhoví, když se trápíme starostmi, zatímco bychom mohli obdržet sílu a

jistotu důvěrným rozhovorem s Všemohoucím?

Narodí-li se v rodině postižené dítě, je to pro rodinu velká zkouška. Nejdříve jsou to snad jen pochybnosti o tom, je-li vše v pořádku, ale když se obavy potvrdí, nastává pro rodiče dlouhé období vnitřních zápasů. A přece se může i takové dítě stát všem ku pozhnání, když se naučíme chodit s ním do Boží výchovné školy.

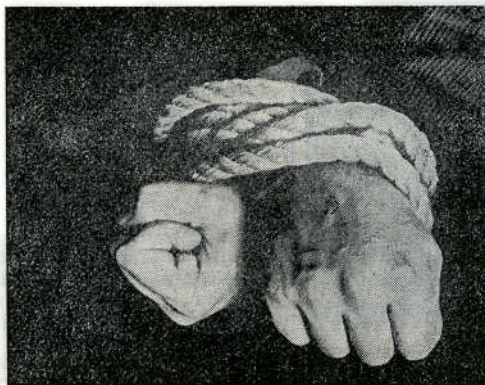
Pochopíme-li, co nám chce Bůh říci i takovými případy, je to pro nás milost. Někdy žijeme dál v duševní úzkosti a hádáme se s Bohem, místo abychom se snažili pochopit jeho vedení. Jednáme podobně jako ona stará matka, která žila ve velké nouzi, ale měla velmi bohatého

syna, který ji měl rád. Jednou ji navštívil sociální pracovník a tázal se, zda se její syn v té daleké cizině vůbec o ni zajímá. „Ano, píše mi krásné, milé dopisy a pokaždé přiloží zvláštní obrázky. Nevím, proč to dělá a co tím míní.“ Muž si nechal ukázat ony „obrázky“ a zjistil, že to jsou bankovky. Chudíčká matka měla vlastně pěkné jmění. Nevěděla, co si má počít s dolarovými bankovkami, které jí syn pravidelně posílal. Snad se usmíváme nad nevědomostí staré matky, ale nejsme i my na tom někdy tak? Nevidíme Boží pomoc, kterou máme na dosah ruky a která nás ještě v žádné životní situaci nenechala na holičkách.

G. T.

OBRÁCENÍ ETIOPSKÉHO DVOŘANA

(Skut 8,26-39)

Podle slov Písma podnikl dvořan dalekou cestu z Etiopie až do Jeruzaléma, protože toužil po slovu Božím. Jelikož se zúčastnil bohoslužby, smíme předpokládat, že jde o člověka pohana, který se připojil k Izraeli ve víře v pravého Boha. Těmto připojeným pohanům se říkalo řecky proselyt, nebo též „bohajojní“, „ctitelé Boží“ (Skut 13, 16.26.50; 16,14).

Existovaly dva druhy proselytů: „proselyt spravedlnosti“, kteří se stali plnoprávními členy synagogy, tj. podrobili se i obřadu „proselytů brány“, kteří se zavázali k zachovávaní jen některých příkázání a ustanovení. Černá barva pleti nebyla překážkou.

Mocný dvořan v našem příběhu byl zřejmě jen „proselyt brány“, protože o něm psáno, že byl kleštěnec — eunuch. Orientální samovládcové si drželi kleštěnce jako strážce harému. Právě tak úředník na dvoře etiopské královny musel tenkrát být kleštěncem, tedy člověkem zmrzačeným. V zákoně Mojžíšově je ustanovení, podle něhož se kleštěnec nikdy nemohl stát plnoprávním členem izraelského společenství (5 Moj 23,1). Když dvořan přijel do Jeruzaléma, aby se účastnil bohoslužebných slavností, musel zůstat v prostoru vyhrazeném pro nežidy. To všechno muselo velmi rmoutit tohoto zbožného muže.

Nejlepší rada, kterou mohl etiopský dvořan v Jeruzalémě obdržet, bylo doporučení, aby si opatřil svitek proroka Izaiáše. V jeho proroctví je totiž jedno pozoruhodné místo, jediné v celé bibli. Dává naději také pro kleštěnce. „Nebo takto praví Hospodin o kleštěncích,

kterí by zachovávali sobotní den a zvolili to, co si přejí, kteří se pevně drží mé smlouvy, že dám jim v domě svém a na svých hradbách místo, a jméno lepší nežli synů a dcer. Dám jim jméno věčné, jež nebude vymýceno“ (Iz 56,4.5). Jméno, které nebude vymýceno? Jak se to může stát v případě člověka, jenž nemá potomky, kteří by byli nositeli jeho jména? Že mu má být darováno něco lepšího, než jsou synové a dcery? A jak se to stane, uvažuje etiopský dvořan, že jeho jméno nebude vymýceno, vždyť dobře ví, že po sobě nezanechá potomky? A na tyto palčivé otázky se mu brzy dostane odpovědi.

Na zpáteční cestě čte nejen toto místo, ale celou Izaiášovu knihu od počátku. Čte nahlas, tak, jak to tehdy bylo při luštění náboženských textů běžné. Ačkoli je jeho duchovní hlad velký, mnohemu nerozumí. Hlad a žízeň zřejmě nestačí, abychom porozuměli slovu Božímu. Také hladový potřebuje bratrskou pomoc. Nedaleko onoho místa v knize, které kleštěnci dává naději do budoucnosti, je ještě jiné neméně tajemné místo, kterému také tak málo rozumí. Je to slovo o služebníkovi Božím, onom králi, o němž se tu říká, že je zahrnut mezi přestupníky. Byl zavřen a opuštěn lidmi, potupen a zabit. Lidé se domnívali, že je raněn a pokorěn od Boha. Zabili ho sice, ale on žije. Také zvláštní místo v Izaiášově knize. Jak mu má porozumět? A hle, týž Bůh, který zde působí ochotu ke slyšení, má již připravenou odpověď.

Filip, který se na pokyn Ducha přiblížil k vozu, nevěří svým uším. Černý

pán čte knihu proroka Izaiáše. Právě se lopotí s místem o trpícím králi, který je zabit, a přece žije. A Filip na něho zavolá: „Rozumíš tomu, co čteš?“ Afričan odpovídá: „Jak bych mohl, když mi to nikdo nevyloží?“ Na to Filip přisedne a vypravuje o jistém Ježíši z Nazareta, kterého ukřižovali a jenž vstal z mrtvých. Ježíš z Nazareta je onen král, který byl zabit, a přece žije. Dvořan teď ví, co to znamená, že je ještě něco lepšího, než jsou synové a dcery. Nyní ví, že jméno toho, kdo věří v Krista, je zapsáno jinde, než v lidských rodokmenech. Jelikož Kristus žije, bude žít i on. Kdo věří ve vzkříšeného Ježíše Krista, obdrží darem jméno, jež nebude nikdy vymýceno.

Pak se ještě dovídáme, že tam někde byl dvořan pokřtěn. A poslední zpráva o něm říká: „Jel tedy svou cestou a radoval se.“ Tento nově pokřtěný nejede na dovolenou, což by také mohlo být důvodem k radosti, ne, on jede zpět na dvůr etiopské královny, zpět do finančního úřadu, zpět do pohanství. Kdo ví, co ho tam očekává! Ale on jede svou cestou a raduje se, poněvadž Kristus je s ním. Kristus ho předchází na pracoviště. Dvořan má podíl na radosti, která říká: Máme velikonočního Beránka, obětovaného za nás, Ježíše Krista.

Etiopský dvořan — zmrzačený člověk — trpěl možná na dvoře jeruzalémského chrámu komplexem méněcennosti pro svůj nedostatek. Vírou v Pána Ježíše se stává uvědoměným, radostným a plnoprávním členem Kristova království v tom novém Jeruzalému v nebesích. Neříká to něco i nám? Vždyť každý z nás máme nějaký ten nedostatek. V životě nám zůstává dost neuskutečněných přání, která nemůžeme realizovat, a tím také trpíme. Třeba máme nějaký tělesný neduh nebo jiný nedostatek. Život nám něco odebral, a my jsme v pokušení závidět druhým, že mají víc. V Ježíši Kristu se nám však dostává nového smyslu života a jeho naplnění. Pro víru v Ježíše Krista máme naději života věčného. A to je mnohonásobná náhrada za všechny nedostatky, bolesti i strasti tady na zemi.

J. MARCOLLA

Mnozí lidé, když ráno vstávají, cítí, jako by měli myšlení obestřeno mlhavým závojem. Nedokáží hned jasně myslet. Někteří nedokáží nasadit plné pracovní tempo ani první hodinu v zaměstnání. Trvá jim to značnou chvíli, než se z takového stavu dostanou.

Odstraňte pavučinu ze svého mozku každé ráno kyslíkovým koktajlem. Když ráno vstanete z postele, dříve než se obléknete, stoupněte si k otevřenému oknu. Ukazovákem a palcem si více roztáhněte nosní dírky. Zhluboka se nosem nadechněte. V duchu si představte, kudy vede dýchací cesta — začíná u nozder, prochází dále hlavou, jde z části podél páteře a končí po obou stranách plic. Takhle názorně si to představujeme proto, aby nadechnutí bylo uvědomělejší, prohloubenější a intenzivnější.

Nadechněte se slyšitelně, můžete při tom i funět, ale dýchejte pomalu nosem a se zavřenými ústy — a pak se

KYSLÍKOVÝ KOKTAJL

ještě trochu nadechněte a do třetice si přidejte ještě trochu vzduchu navíc, až už vůbec nemůžete. Tím se vám dostal vzduch až do nejzazších plicních sklípků. Než zase vydechnete, zadržte vzduch jednu až dvě vteřiny. Tím se otevrou i liné a zastrčené sklípky, které nebyly už dlouho v činnosti, přinejmenším zahálely celou noc. Účelem kyslíkového koktajlu je otevřít a přinutit k činnosti všechny plicní sklípky a zapojit celý dýchací aparát naplno.

Když budou plíce takto naplněny až k prasknutí, pak pomalu vydechujte ústy, ale tak, abyste svůj dech slyšeli a kontrolovali ho. Vydechujte dlouho, až už budete cítit, že nemáte v sobě ani trochu vzduchu. Nenadechněte se, ale naopak, ještě se snažte vydechnout, můžete se při tom i skrčit a zmáčknot si hrudník, jako byste měli ze sebe vyždímat i tu poslední trošku vzduchu, která snad v plicích zůstala a pak ještě a ještě. Uvědoměle přitom poslouchajte výdech, který jste ze sebe vymačkali. Uvědomte si, že při tomto cvičení je výdech důležitější než nadechnutí. Pročistí se vám všechny dýchací cesty a zaplaví vás čerstvým a čistým vzduchem. Není lepšího prostředku, než začít den tímto způsobem.

Opakujte toto cvičení pětkrát. Před začátkem cvičení si nahlas přečtete návod a dodržujte ho přesně v každém detailu. Máte-li dosáhnout žádoucího výsledku, musíte na cvičení myslet.

Je-li venku chladno, nebo dokonce mráz, zabalte se do vlněné příkrývky nebo si oblékněte župan. Tak nikdy nenastydnete — ovšem za předpokladu, že během cvičení má vaše tělo potřebnou teplotu.

Pisatel tohoto článku dostává od lidí dopisy. Děkují mu za dobrou radu s kyslíkovým koktajlem a pochvalují si, jak jim dělá dobře. Chci uvést několik úryvků z těchto dopisů. Jeden z nich napsal ředitel velkého průmyslového podniku: „Pane doktore, váš kyslíkový koktajl je k nezaplacení. Po tomto cvičení provádím u otevřeného

okna i jiné cviky a hned zrána se cítím velmi dobře — lehce, jako pták. V kanceláři se mohu pustit hned do nejsložitějších problémů, protože se cítím ve formě. Nejsem už vůbec ospalý.“

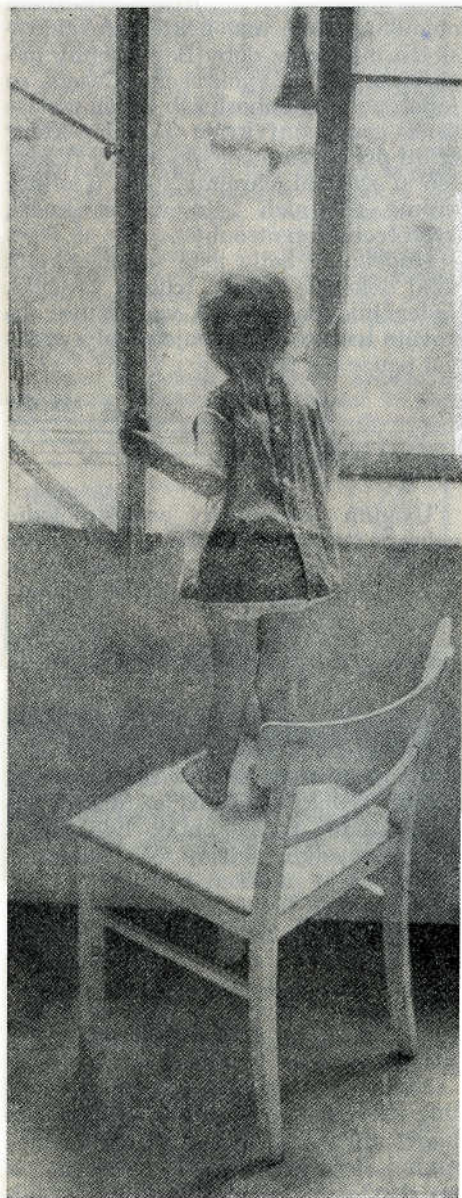
Jiný muž, povoláním zubní lékař, vypravuje, jak se stal u snídání své manželce najednou roztomilým partnerem. Je to od líbánek po osmi letech poprvé. Už není nevrlý, nabručený, ale přichází s jasnou usměvavou tváří. Rád si zažertuje, protože se zbavil malátnosti, která ho předtím pronásledovala. Od té doby, co užívá kyslíkový koktajl, nepřichází ke stolu ospalý.

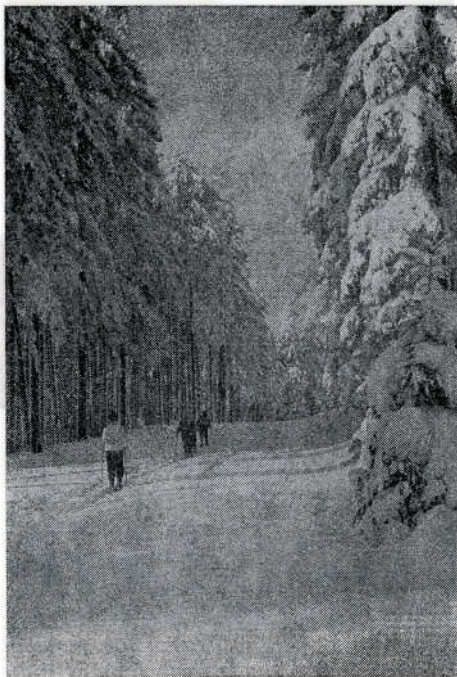
Úředník pojišťovny píše: „Dříve jsem potřeboval každé ráno pět šálků kávy, abych se vzpružil a dostal se do formy. Ale nebylo to dříve, než k jedenácté hodině. Díky kyslíkovému koktajlu jsem schopen řešit jakoukoli práci už v sedm hodin ráno!“

Další lékař v dopise potvrzuje, že kyslíkový koktajl mu zmenšil únavu o třetinu. Je to možné? Ano, protože se naučil dýchat naplno a využívat všechny plicní sklípky, nejen dvě třetiny jako dřív. Při každém nadechnutí měl o třetinu kyslíku víc. To vzpružilo jeho krevní oběh. Protože se pětina kyslíku odvádí mozku, zmenšuje se tím i únavu.

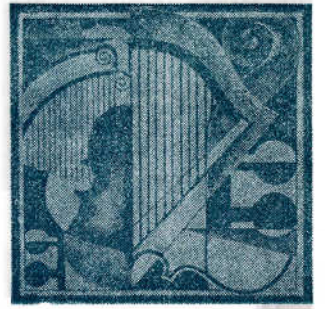
Kyslíkový koktajl čistí tělo v první řadě od všech jedů, které se v něm během spánku nahromadily. Tělo se jich sice za nějakou dobu dokáže zbavit, ale kyslíkovým koktajlem se tak děje urychleně. Žádnému vědci se dosud nepodařilo definovat spánek beze zbytku. Víme však, že ve spánku dýcháme jen povrchně. Proto se v těle hromadí jedy. Často ráno vstáváme unavenější, než když jsme si šli večer lehnout.

Na základě zdravotnických výzkumů poslední doby se zjistilo, že 20 % vdechnutého kyslíku spotřebuje mozek. Proto správné a uvědomělé dýchání odstraňuje duševní únavu. Je tedy nutné, abychom používali náš dýchací aparát celý, a tak si zajistili do-

ZPÍVEJME HOSPODINU

Zvuk trubek

„Chvalte Boha silného pro svatost jeho, chvalte jej pro rozšíření síly jeho. Chvalte jej zvukem trouby, chvalte jej na loutnu a citaru“ (Žalm 150,1.3).

Čtenář Starého zákona si jistě všiml, že se už v dávnověku používala trubka buď jako prostředek k dorozumívání, nebo jako hudební nástroj.

Izraelci rozeznávali hlavně dva druhy trub. Hebrejský název „šófar“ byl zahnutý nástroj, zhotovený, obvykle z beraního rohu a vyznačoval se silným hlasem daleko slyšitelným. Představíme-li si putující Izraelce po Sinajské poušti, kde bylo na půl miliónu dospělých mužů schopných boje, pak lze říci, že vcelku bylo na poušti více než 2 milióny lidí, včetně dětí, žen a starců. Hlas trouby byl jediným dorozumívacím prostředkem, který svolával bojovníky, dával znamení k útoku i k rozpuštění vojska.

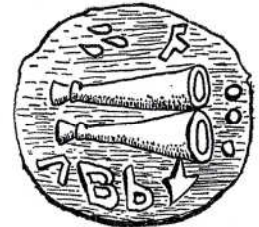
Je pochopitelné, že šófar se nehodil k doprovodu harf a píšťal a jiných jemnějších hudebních nástrojů. Zvláštěností 150. žalmu jsou vyjmenované hudební nástroje, které přispívají k zmohutnění chvály Hospodinu. Na prvním místě je jmenován beraní roh „šófar“ čili polnice (Kralický překlad „trouba“), který je u lidu staré smlouvy typickým signálním nástrojem. Kněží jím oznamovali počátek každého měsíce i roku. Zvukem polnice zahajovali slavnosti a svátky.

Pilný čtenář bible si také povšiml, jak proroci Starého zákona velmi často hovoří o tom, že před blížícími se Božími soudy budou lidé burcováni jako zvukem trouby. Svůj prorocký úkol přirovnávají k poplašnému troubení. Tak například prorok Joel usměrňuje mysl lidu Božího na den Hospodinův, na poslední den soudu a druhého příchodu Páně slovy: „Trubte troubou na Sionu a křičte na hoře svaté mé, ať se třesou všichni obyvatelé této země, nebo přichází den Hospodinův, nebo blízký jest“ (Joel 2,1).

I Nový zákon navazuje na starozákonní proroky. Druhý příchod Pána Ježíše a vzkříšení mrtvých bude oznamovat troubení. Apoštol Pavel píše Korintským: „Hle, odhalím vám tajemství: ne všichni zemřeme, ale všichni budeme proměněni, naráz, v okamžiku, až se ozve troubení. Až zazní, mrtví budou vzkříšeni k nepomíjetelnosti a my živí proměněni“ (1 Kor 15,51.52).

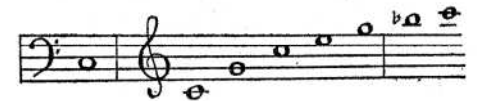
Druhý hebrejský název pro trubku je „chasóserá“. Označuje rovné trubky

s trychtýřovitě rozšířeným ústím, zhotovené z ušlechtilého kovu, obvykle ze stříbra.

Takovýchto rovných trubek se užívalo při službě u stánku úmluvy. Návštěvník Říma má možnost vidět tyto trubky zobrazené na Titově vítězném oblouku. Také na některých židovských mincích z doby Bar Kochby nacházíme jejich vyobrazení. Časem se jejich počet u bohoslužeb zvýšil, zvláště za panování krále Davida, který zřídil při chrámu celé orchestry. Vždyť jen u svěcení chrámu stálo u oltáře kromě ostatních „sto dvacet kněží, kteří troubili na trouby“.

Hudebníka bude jistě zajímat, kolik tónů dokázala taková trubka vydávat. Jeden hudební slovník vysvětluje: takoveto trubicové nástroje mohly vydávat pouze pět tónů.

Uvádím jednoduchý vzor melodie zahráné takovou trubkou. Pochází ze 17. století z francouzského rukopisu, který je nyní uložen v Britském muzeu.

Trubka má své místo v náboženském životě. Trubky zněly už ve Starém zákoně. Zvuk trubky mají lidé slyšet i na konci dějin lidstva. Náš náboženský život je zaměřen k druhému příchodu Pána Ježíše. O troubení při svém návratu na naši zemi to řekl Kristus takto: „Lidé uží Syna člověka přicházejí na oblacích nebeských s velikou mocí a slávou. A poše své anděly s mohutným zvukem polnice a oni shromáždí jeho vyvolené...“

Možná, že nepatříš zrovna mezi ty lidi, kteří rádi poslouchají trubku, ale budete mít radost až zazní trubka oznamující Kristův příchod? Těšíš se na ten den?

Milan Drobík

statek kyslíku, který je pro nás jedním z nejdůležitějších životodárných elementů vůbec.

A ještě jeden příklad, který mluví za všechny. Nedávno mi přišel do ordinace mladý člověk, bylo mu něco přes dvacet. Při sedavém zaměstnání si zvykl zkriveně sedět. Měl ohnutá kulatá záda, vpadlý hrudník. Naříkal si na únavu, nechutenství, měl zastřený hlas. Byl to těžký případ.

Začali jsme s cvičením, se správným držením těla, aby se mu vyklenul hrudník a narovnála záda. Učil se držet hlavu vzhůru. Naštěstí byl učenlivým žákem. Jako obvykle, navrhl jsem mu, aby svůj den začínal kyslíkovým koktajlem. Souhlasil. Po dvou týdnech mi sdělil svou zkušenost. První den se tak rozkašlal, že se obával udušení. Ale přitom vykašlal plnou miskou hlenů. To se opakovalo každé ráno, ale nepolevil, odhodlaně pokračoval. Pochopil, že kyslíkový koktajl mu pomáhá odstraňovat hleny z plic. Ony byly příčinou, že se nemohl pořádně nadechnout.

Po pěti dnech hleny ubývaly a mohl lépe dýchat. Lepší držení těla mu pomáhalo k tomu, aby se mu plicní sklípky lépe otvíraly. Čím víc se zbavoval tohoto jedu, tím více mu chutnalo jíst. Po šesti týdnech se změnil k lepšímu i jeho hlas. Největší radost jsem měl ovšem z jeho přímé postavy a z mladicky pružného kroku. Celé jeho tělo vyzařovalo mužnou sílu a životní energii. Byl to bez pochyby důsledek jeho napřimovacích a dechových cvičení, ve kterých hrál kyslík hlavní roli. A co víc, po šesti měsících vyrostl o 3 cm. Jistě proto, že se naučil držet hlavu zpřímá a měl trvale vypnutý hrudník.

Zkuste to i vy s kyslíkovým koktajlem aspoň po dobu 14 dnů. Když se budete držet přesně návodu, budete zdravější, budete mít radostného ducha a lidé budou rádi ve vaší společnosti.

MUDr. J. F.

BOŽÍ DAR SPASENIA

A. ŠTEFANEC

„Kto verí v neho, nebude súdený“

„Lebo milosťou ste spasení skrze vieru. A to nie sami zo seba; je to dar Boží; nie zo skutkov, aby sa nikto nechválil“ (Ef 2,8).

Dôležitou otázkou, týkajúcou sa spásy človeka, nie je jeho spôsobilosť pre spásu, ale viera v Toho, ktorý spásu z milosti ponúka. Milosť je milosťou len keď je prijatá bez zásluh, ako dar. Zatiaľ čo milosť je tým všetkým, z čoho človek môže žiť, viera je tým jediným, „ako“ z milosti možno žiť. Milosť je zdroj a viera nástroj spasnej činnosti Božej, v Písme často nazývanej „spravodlivosť Božia“. Viera sice zahrnuje poznanie a vyžaduje náš súhlas so zaslúbeniami evanjelia, no viera je predovšetkým srdečnou dôverou a spoľahnutím sa na Boží milostivý čin v Kristu v prospech hriešnika, z čoho vyplýva aj poslušná ochota žiť z každého slova vychádzajúceho z úst Božích.

Nech by však definícia viery bola seba-zvučnejšia a sebaobsiahlejšia, viera sama človeka nespasí. Nikdy nezabudneme, že spasí nás môže len Boh. Všetko je z milosti. Spasení sme z milosti skrze vieru, t. j. pomocou viery. Viera je podriadená milosti. Spasní význam má viera len vo vzťahu k Ježišovi Kristovi, ktorý ju naplňa a robí tým, čím byť má. Sama osebe je len prázdnotou nádobou. Bez Krista „daromná je vaša viera“ (1 Kor 15,16).

Boh, ktorý je „na počiatku“ stvoriteľom, v Kristu Ježišovi je nielen prostriedkom spasnej milosti, ale aj pôvodcom a dokonávateľom našej viery. Viera, ktorou človek býva ospravedlňovaný, je teda sama darom Božej milosti, ktorým Boh človeka ozvlášťňuje. Ak sa človek obracia k Bohu a prijíma jeho evanjelium milosti, potom len preto, že milosť už zapôsobil. Veriaci sú „tí, ktorí uverili z milosti“ (Sk 18,27). Vieru sme si nevymysleli. „Vám sa dostalo milosti pre Krista, aby ste ... verili v neho“ (Fil 1,29). Človek nemá nič, čo neprijal; všetko je z milosti, „lebo milosťou ste spasení skrze vieru ...“ (Ef 2,8).

„Viera je Bohom stanovená podmienka odpustenia zaslúbeného hriešnikom. To však nie preto, že by vo viere samej bola nejaká

stupňová smrť, pričom jedinou odpoveďou na spasní dar je len viera, potom každá pridružená skutkárka pohotovosť vyznieva disharmonicky, ba hriešne. Lebo „všetko, čo nie je z viery, je hriech“ (Rim 14,23). Apoštol Pavel okúsil mučivé vedomie márnosti úsilia o spravodlivosť vlastnou silou človeka. V „dobrých skutkoch“ človeka ide o ľudskú „česť“ a sebatpotvrdenie, a tým o pôvodný hriech falšnej autonómie. Preto znova: „Všetko, čo nie je z viery, je hriech“!

Na potvrdenie aj tu uvedme slová E. G. Whiteovej: „Mnohi strácajú správnu cestu, lebo si myslia, že do neba sa musia dostať vlastným úsilím, že musia niečo robiť, aby si priazeň Božiu zaslúžili. Snažia sa polepšiť vlastnou bezmocnou námahou. Nikdy to nedosiahnu! Kristus pripravil cestu tým, že za nás obetne zomrel, že nám svojim životom dal príklad a že sa nám stal Veľkým zom. On hovorí: „Ja som cesta, pravda i život“ (Ján 14,6). Keby sme nejakým vlastným úsilím mohli na rebríku postúpiť čo i len o jediný stupienok, potom by Kristove slová neboli pravdivé“ (ISM, str. 368).

Dôrazom na výlučnosť viery zo strany človeka potvrdzujeme svedectvo Písma, že skutky neboli ani za Abraháma (1 Moj 15,6) ani za Ježiša Krista (Ján 14,6; 15,5b) ani za Pavla (Rim 11,6) a nie sú ani dnes nejakou vedľajšou bránou k Bohu mimo Krista. Nie sú teda nijakým prostriedkom spásy.

SME JEHO DIELO

„Veď sme jeho dielo, stворení v Kristu Ježiši na dobré skutky, v ktorých chodíť nás Boh už prv usposobil“ (Ef 2,10).

Zdanlivo protirečivo nám tu znie táto (a tiež nie ojedinele) Pavlova kladná zmienka o „dobrých skutkoch“ ako o zmysle nášho kresťanského povolania. Avšak súvis nenecháva na pochybách, že aj v nich „chodíť nás Boh už prv usposobil“.

Kedykoľvek Písmo hovorí o skutkoch, vždy má na zreteli ovocie Ducha Svätého, teda dôsledok spasenia a nie jeho príčinu, vďačnosť a nie záslužnosť. Ak je Božia milosť prijatá vierou, potom vzťah človeka k Bohu sa vyznačuje vďačnou dôverou a poslušnosťou. „Keď prijímame Krista, dobré skutky sa objavujú ako plodný dôkaz, že sme na ceste života, že našou cestou je Kristus a že ideme správnu cestou, ktorá vedie do neba“ (ISM, str. 368).

„Viera je zároveň poslušnosťou i slobodným prijímaním Božej milosti. Spravodlivosť nedosiahneme z vlastných síl, ale veríť znamená poslúchať, milovať, konať skutky milosrdenstva a spravodlivosti, činiť súd a pokorne chodiť pred Bohom i pred ľuďmi... Život viery je stálym pokáním, stálym prijímaním odpustenia, stálym sebakontrolou a stálym poslušným naplňaním Božích rozkazov. Teda jednota zákona a evanjelia. Milosť a milosrdenstvo živého Boha poznávame len v jeho spravodlivosti, spravodlivosť poznáme v celej hĺbke len v jeho milosrdenstve. Nad svetom, dejinami a človekom vládne Boh. Boh svätej spravodlivosti. Ale jeho svätá spravodlivosť víťazí na kríži“ (J. L. Hromádka).

A ČO ZÁKON?

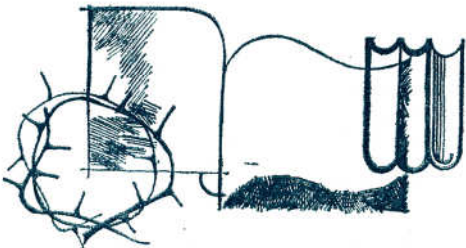
„Či teda vierou rušíme zákon? Vôbec nie! Ale platnosť zákona potvrdzujeme“ (Rim 3,31).

Zvláštne bývajú naše predstavy o Božom zákone a Božej milosti, preto nám biblický súvis týchto pojmov a skutočností uniká. Často dávame proti sebe to, čo v Božom poriadku nutne patrí k sebe. Milosťou chceme nahrádzať zákon, lásku Božiu stavíme proti Božej spravodlivosti. Vieru nepatrične podopierame skutkami, alebo zase odtrhujeme od jej ovocia a evanjelium dávame do protikladu Desatora.

Boží zákon a Božia milosť patria k sebe, nie sú v rozpore, vzájomne sa nevyklučujú. Milosť umožňuje spásu nie zrušením požiadaviek zákona, ale tak, že zákon ukazuje, kde je milosť potrebná. Milosť neznižuje autoritu zákona, ale uznáva ju a rešpektuje uspokojením jeho požiadaviek.

Ježiš svojou smrťou obhájil česť Božej mravnej vlády, a práve tým urobil zákon milosrdným. Keď sa Zákonodarcu sám podriaďuje zákonu, keď Vládca sám nesie posledný trest zákona, vtedy je Božia spravodlivosť posadená na tak slávny a vysoký trón, že celý vesmír môže žasnúť. Ak tým jasne dokazujeme, že Ježiš poslúchal zákon, a to až do smrti, potom ho iste neprišiel zrušiť ani odstrániť, lebo veď kto ho môže odstrániť? Ak on tvrdí, že on prišiel upevniť, kto ho chce zrušiť? (C. H. Spurgeon).

Smrť Ježiša Krista je teda najväčším možným dôkazom, že Božie prikázania nikdy

nemôžu byť zrušené a zmenené. Ak zavrhneme Boží zákon, Golgota bola zbytočná. Keby bolo bývalo možné zákon odstrániť, človek mohol byť zachránený bez Ježišovej smrti, pretože keby zákon už neplatil, niet ani hriechu ani hriešnika a netreba za nikoho zomrieť.

Zhráme: Zachovávanie Božích prikázaní nie je teda prostriedkom alebo cestou ku spaseniu, ale ovocím spasenia. Božie prikázania nezachovávame preto, aby sme boli spasení, ale preto, že sme okúsili Božiu milosť, prijali sme Pána Ježiša ako svojho Spasiteľa a z lásky ho chceme nasledovať. „V tomto je trpezlivosť svätých, ktorí zachovávajú prikázanie Božie a vieru v Ježiša“ (Zj 14,12).

BLAHOHLAVENÁ NÁDEJ

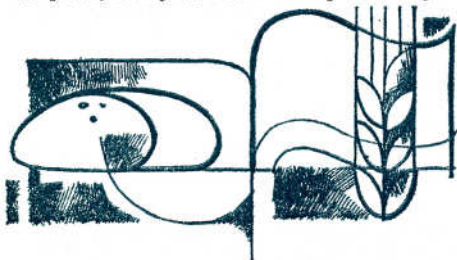
„Lebo zjavila sa milosť Božia, spásenosná všetkým ľuďom ... aby sme ... pobožne žili na tomto svete, očakávajúc blahoslavenú nádej a zjavenie slávy veľkého Boha a nášho Spasiteľa Krista Ježiša, ktorý sa vydal za nás, aby nás vykúpil zo všetkej nepravosti a očistil si vzácný ľud, horliaci za dobré skutky“ (Tit 2,11.14).

Obnova Božieho obrazu v človekovi je na jednej strane skutočnosť a na druhej dosiaľ ešte neuskutočnený cieľ. Náš vzťah k Bohu bol obnovený; zostáva však otázka; prečo sa nás ešte pridŕža hriech? Prečo nám chýba moc k víťazstvu, láska, viera a obnove primerané ovocie skutkov? Z možných odpovedí uvedme poniektoré:

„Žijeme v nevykúpenom svete“ — zavždychol, čiastočne pravdivo, významný židovský mysliteľ M. Buber. Pravde bližšie sú slová: „Sme vykúpení, ale máme byť vykúpenejší“ (O. Dibelius). „Nádej je radostný pohľad ku Kristovi, ktorý je pred nami, v ktorom bude raz koniec dejín a ktorý svojím príchodom rozrieši všetko, čo je na tomto svete nerozriešiteľné“ (J. L. Hromádka).

V radostnom očakávaní uskutočnenia tej blahoslavennej nádeje smieme sa teda spoľahnúť, že tajomstvo milosti bude odhalené. S celou vážnosťou sa zahľadme do blaženej budúcnosti. Svojou vierou preniknime všetky temné mraky a poohlídame na Toho, ktorý zomrel za hriechy sveta. Otvoril brány raja všetkým, čo ho prijímajú a milujú. Tým dáva moc stať sa synmi a dcérami Božími“ (E. G. Whiteová).

Uzavríme s apoštolom Jánom: „Milovaní, teraz sme dieťkami Božími, a ešte nevyšlo najavo, čím budeme. Vieme, že keď vyjde najavo, jemu budeme podobní, lebo ho uvidíme takého, aký je“ (1 Ján 3,2).

spasna záslužnosť, ale preto, že len viera sa môže chopiť Kristových zásluh ako lieku proti hriechu. Viera môže predložiť Kristovu dokonalú poslušnosť miesto hriešnikovho prestúpenia a nedokonalosti. Keď hriešnik uveril, že Kristus je jeho osobným spasiteľom, potom Boh podľa svojich neklamných zaslúbení odpúšťa hriech a človeka ochotne ospravedlňuje. Kajúcnik si uvedomuje, že je ospravedlnený preto, že Kristus, ako jeho Zástupca a Záruka, zomrel miesto neho a že je jeho zmierením a spravodlivosťou“ (EGW v 6BC, str. 1073).

NIE ZO SKUTKOV

„A keď z milosti, tak nie zo skutkov, ináč by milosť nebola milosťou“ (Rim 11,6). Tento neojedinelý Pavlov dôraz nie je náhodný a tu, ako aj inde, je strážcom prvenstva spasných činov Božích. Ak totiž spasenie má byť výlučne dielom Božím s iniciatívnym prvenstvom daru milosti sprostredkovanej jediným „menom pod nehom“, t. j. Kristovým životom a jeho zá-

VINICI MÁ MILÝ MŮJ

„Až Bůh rozsvítí světlo nad naším životem, poznáme, že není ničím jiným, než školou modlitby.“

H. Asmussen

ČTK

Někdy se natolik podrobím Duchu svatému, že dovolím, aby ve mně způsobil změnu. Vše kolem mne vystoupí pak v jiných barvách a rozměrech než dříve. Prožívám štěstí a všímám si také štěstí ostatních. Dokonce mi na jejich štěstí začíná záležet. Boží síla mne zbavuje různých zábran.

To je začátek, který slibuje velkou cestu. To je místo před branou Damašku — světlo z nebe, Boží zárah do života, po kterém apoštol nemůže mlčet. To je vidění Božího trůnu, při kterém ústa mladého proroka volají: „Prosím, pošli mne!“

I já si velmi přeji, aby Ježíš do mé koruny mohl zasadit hvězdy. A tak věnuji čas, sílu, opravdu se snažím. Lidé jsou vděční, když jim ukáží cestu, a já mám z toho radost.

Tvořím si stále přesnější představy o své službě. Vidím, že práce na Boží vinici je užitečná.

A tak trochu stoupám ve svých očích.

Přece tady k něčemu budu. Bůh mne potřebuje.

Utíká týden za týdnem, sobota za sobotou. Někdy vyvstanou drobné problémy. S Boží pomocí je řeším a pracuji dále. Za nějakou dobu se problémy vracejí. Jsou podobné jako ty, které už byly vyřešeny. Trošku mne to unavuje.

A pak ještě nepochopení, neocenení, zklamání. Nemám ve zvyku lehce se vzdávat, ale trochu pochybuji. Byla to Boží cesta?

Snažím se překonat pochybnosti, nevšímám si toho, co mne brzdí. Vím, že jde o dobrou věc. Věnuji

se práci, zase se dívám na cíl.

Jen se mi to už někdy nezdá tak krásné. Vidím také, že bylo více neúspěchů než zisků. Někde vevnitř trochu pláču. Byla to Boží cesta?

Musí snad člověk plakat v Getsemane, aby si vzpomněl na Ježíše?

Měla jsem jistotu, že mne doprovází, že jde stále za mnou. Přestala jsem se dívat na jeho tvář. Vlastně jsem na něj nějak zapomněla. Mluvívala jsem o něm, ale velmi málo s ním. Mám přece svou práci!

Ale tentokrát jsem se ohlédla. Kde zůstal? Budu se muset vrátit ... Tam je, nahoře, má něco na práci.

„Vinici má milý můj na vrchu úrodném ...“ (Iz 5,1)

Všechno ze mne spadlo. Zbytečná odpovědnost, na kterou stejně nemohu stačit, problémy, které stejně nemohu vyřešit.

Je to přece jeho vinice. On ji stráží, ošetřuje a čistí.

Mám tu ještě já co dělat? Ano, protože je to vinice mého milého. Já mu chci pomoci, jestli dovoli. Neumím s révou pracovat tak jemně jako on, někdy nepoznám, co je třeba ořezat a pročistit. Ale on mi drží ruku, a tak dělám to, co chce on. Nechodí už za mnou, ale vedle mne.

Také teď často sleduji jeho tvář. Dívá se na svou vinici. A já vím, že pracuji na díle toho, koho miluji. Chci, aby pro něj byla vinice krásná a čistá. Záleží mi na té práci, už ne proto, že je to správné a že mám úspěch, ale jen proto, že je to vinice mého milého.

A dílo vede a dokonává on.

PAVLA ŠUSTKOVÁ

VY SE PTÁTE my odpovídáme

KALENDÁŘ POTOPY

Když pročítám biblickou zprávu o potopě, mám potíže s časovými údaji vztahujícími se k jejím různým etapám. Mohli byste mi pomoci? B. M.

Sedm dní čekal Noe se svou manželkou, třemi syny a jejich manželkami v arše na potopu. (1 Moj 7,1—10,13—16).

Potopa začala „v šestistém roce života Noeho, sedmnáctý den druhého měsíce“. (7,11) Po čtyřicet dní byla země zaplavována vodami zdola i shora, takže „všechny vysoké hory, které jsou pod nebesy“ byly přikryty. (7,19)

„Sedmnáctého dne sedmého měsíce“ (8,4), tedy po sto padesáti dnech od začátku (7,11), skončila hlavní část potopy. Voda začala

opadávat a archa spočinula na pohoří Araratu (8,4). Zmíněných sto padesát dní obsahuje počátečních čtyřicet dní, kdy přival vody byl nejintenzivnější.

Do prvního dne desátého měsíce voda padávala a objevily se vrcholy hor (8,5).

Po čtyřiceti dnech „otevřel Noe v arše okno, které udělal, a vypustil krkavce; ten vylétal a vracel se“ (8,6,7).

Po sedmi dnech Noe poprvé vypustil holubici, která „však nenalezla místo, kde by její noha mohla spočinout, a vrátila se“ do archy (8,8,9 srov. s v. 10).

Po dalších sedmi dnech se opakovalo totéž. Vypuštěná holubice se opět vrátila.

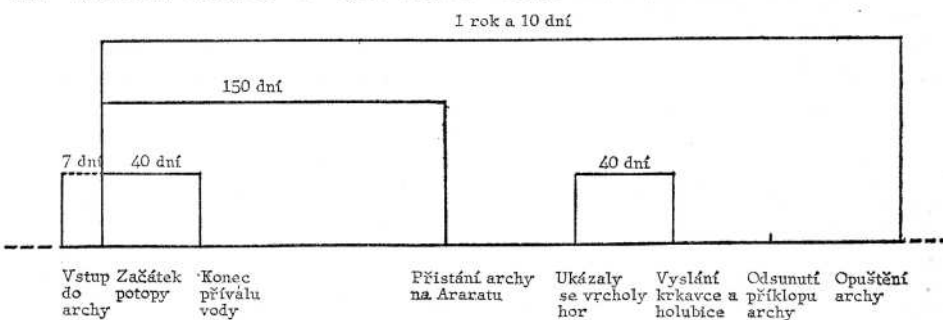
Tentokrát však přinesla „v zobáčku čerstvý olivový listek“. Tak Noe poznal, že vody ze země ustoupily“ (8,10,11).

„Čekal ještě dalších sedm dní a opět vypustil holubici; už se však k němu zpátky nevrátila“ (8,12).

„Léta šestistého prvého, první den prvního měsíce ... Noe odsunul příklop archy a spatřil, že povrch země osychá“ (8,13).

Dvacátého sedmého dne druhého měsíce vyšel Noe se svou rodinou z archy (8,14,18, 19).

Potopa trvala jeden rok a deset dnů. (7,11 srov. s 8,14). Doufáme, že i následující náčrtek pomůže k orientaci.

aby podle bible opravdově následovali svého Pána Ježíše Krista.

Nejvíce adventistů s. d. žije v Ukrajinské sovětské socialistické republice. I když neznáme přesný počet věřících naší církve

5. Kázání ve Lvově překládá bratr Zukaljuk

v SSSR, nicméně víme, že uprostřed dvě set padesáti sedmi miliónů obyvatel žijí desetitisíce adventistů sedmého dne, roztroušeni prakticky ve všech patnácti sovětských republikách.

Církev adventistů s. d. v SSSR má přirozeně i své problémy, které přinášejí život, ale je to živá a vyznavačská církev, která se připravuje na druhý příchod Ježíše Krista. Všichni věřící poslali našim bratrům a sestrám v Československu srdečné pozdravy, které i touto cestou odevzdávám. Jsme s nimi jedno ve víře, naději a lásce.

O. Sládek

(dokončení v příštím čísle)

6. Přivítání „slovanským způsobem“

ze světa i z domova

PROHLÁŠENÍ

Ústřední rada církve adventistů s. d. se na svém zasedání 2. prosince 1979 v Praze zabývala také nejnovější mírovou iniciativou SSSR a učinila následující prohlášení:

Vítáme každou snahu, která přispívá k zachování míru v dnešním neklidném světě, a zvláště si ceníme každého konkrétního činu odpovědných státníků a veřejných činitelů.

Vysoce proto hodnotíme snahu o zachování míru, která vyústila v dohodu vedoucích představitelů SSSR a USA o omezení strategických zbraní — SALT II — podepsanou ve Vídni.

Podstatným přínosem v úsilí o zachování míru v této době je jistě návrh prvního tajemníka KSSS a předsedy prezidia Nejvyššího sovětu SSSR L. I. Brežněva, který přednesl během své návštěvy v Berlíně u příležitosti oslav 30. výročí vzniku NDR. Ve svém projevu oznámil, že SSSR je ochoten jednostranně snížit stav svých vojsk a výzbroje na území NDR.

Rozhodnutí stáhnout z území NDR 20 tisíc vojáků, 1000 tanků a určitý počet dalších vojenských technik, jakož i ochota SSSR snížit počet raket středního doletu v Evropě za předpokladu, že v západní Evropě nebudou instalovány žádné další nosiče jaderných zbraní středního doletu, má u věřících lidí pozitivní ohlas.

Vítáme tyto návrhy, které znamenají snížení zbrojního potenciálu v Evropě a jsou dalším krokem k uvolnění mezinárodního napětí. Tento čin považujeme za důležitý příspěvek k vytváření atmosféry důvěry a spolupráce mezi národy.

Není nám lhostejná budoucnost naší země a celého světa. Vděčně vítáme každou snahu o zachování míru a uvolnění napětí.

Snažíme se rozumět všemu dění ve světě ve světle Pisma svatého; proto se také modleme, aby Ježíš Kristus — Kníže pokoje — zachoval mír a použil k tomu všech lidí dobré vůle.

Ústřední rada
církve adventistů sedmého dne

ZÁBAVA ZA KAŽDOU CENU?

Nejméně jedenáct mladých Američanů bylo v listopadu 1979 ušlapáno a umačkáno k smrti v bezohledném boji o vstup do sálu Coliseum a o nejlepší předem nerezervovaná místa na koncertě známé britské rockové skupiny The Who, který se konal v ohliském městě Cincinnati. Přes tuto tragédii nebyl koncert odvolán. Všechny 18 000 míst bylo vyprodáno a před vchody se tísnil obrovský zástup chlapců a děvčat, kteří se marně snažili prodrat se do budovy. „Byli ochotni i zabít, aby se dostali na dobrá místa, odkud bylo vidět na pódiu“, řekl jeden z účastníků této tragédie v rozhovoru s novinářem.

UDĚLENÍ

ČESTNÉHO DOKTORÁTU TEOLOGIE BRATRU O. SLÁDKOVI

Komenského evangelická bohoslovecká fakulta oslavila na konci minulého roku 60. výročí svého založení. 15. prosince 1979 se konalo v modlitebně českočtratské církve evangelické na Vinohradech slavnostní shromáždění akademické obce, představitelů církví a sesterských fakult za přítomnosti hostů ze zahraničí, představitelů státní správy a zástupců velvyslanectví Itálie, Švýcarska a NSR.

Při této příležitosti byli čestnými doktory teologie poctěni významní představitelé církví a teologie z Československa i ze zahraničí:

prof. Vitalij Borovoj, protopresbyter ruské pravoslavné církve ze SSSR, zástupce této církve při světové radě církví v Ženevě

prof. dr. Karol Gábriš, proděkan slovenské evangelické bohoslovecké fakulty v Bratislavě

farářka Anneliese Neumärkerová z porýnského evangelické církve v NSR

farář Martin Schwarz z reformované církve v Basileji

kazatel Oldřich Sládek, předseda církve adventistů s. d. v ČSSR

farář Tullio Vinay z valdenské církve v Itálii.

Po úvodním slově děkana fakulty prof. dr. J. Smolíka přednesl hlavní projev k 60. výročí fakulty prodekan prof. dr. A. Molnár. Hovořil o vývoji teologického zaměření fakulty, o jednotlivých generacích profesorů, o působení v církvi a mírovém úsilí. Promotory byli prof. dr. J. Ondra a prof. dr. L. Brož.

Po udělení čestných doktorátů pozdravili shromáždění zástupci církví, KMK a slovenské evangelické bohoslovecké fakulty. Jménem státní správy promluvil a novým doktorům teologie popřál ředitel sekretariátu pro věci církevní Úřadu předsednictva vlády ČSSR dr. K. Hruža.

Předseda Ústřední rady, bratr O. Sládek, ve svém vystoupení poděkoval za projevenou mu počtu. Zdůraznil, že toto vyznamenání přijímá nejen osobně, ale také jako projev dobrých vztahů k naší církvi a k našim studentům, kteří na této věhlasné fakultě studovali a studují.

Redakce Znamení doby se připojuje k blahopřání.

Karel Nowak, redaktor

OBNOVENÝ CHRÁM BOHYNĚ IŠTAR

Obnovený chrám babylónské bohyne lásky Ištar (biblicky Astarta, Astarot) se již brzy představí návštěvníkům Babylónu — ležícího 90 km jižně od Bagdádu — ve své nenapodobitelné kráse a vznešenosti. Tento chrám jedné z nejuctívanějších babylónských bohyň stojí v centru starobylého Babylónu. Mohutná stavba, sloužící starým Babylónanům jako místo uzavírání sňatku, věrně odráží charakter a architektonický styl největšího rozkvětu Babylónu. Podle dochované části staveb a písemných pramenů se podařilo iráckým archeologům rekonstruovat původní ráz chrámu i s jeho malebnými freskami. Nyní pokračují iráčtí vědci v restauračních pracích.

NOVOROČNÍ PŘEDSEVZETÍ

Do nového roku si rádi dáváme různá dobrá předsevzetí. Že, že často zůstává jen u dobré snahy, avšak k realizaci už nebývá dost sil. Ze zkušenosti víme, že ke každému dobrému skutku potřebujeme sílu od Ježíše Krista. Nejlepší předsevzetí bude jistě to, které je postaveno na slovu Božím. Nechme si poradit Pánem Ježíšem. Co nám doporučuje dát na první místo, pro co se rozhodnout především?

„Hleďte především Boží království a jeho spravedlnost, a všechno ostatní vám bude přidáno“ (Mat 6,33).

Vstoupili jsme do nového roku. Co nás v tomto roce asi čeká? Za námi jsou mnohá zklamání, snad i prohry. Mnoho věcí nešlo v našem životě tak, jak jsme si to představovali. Bude to v tomto roce jiné?

Kdysi přišel jistý muž se svými starostmi k reformátoru dr. Martinu Lutherovi. Stěžoval si celý nešťastný:

„V ničem se mi nedaří tak, jak bych chtěl, všechno jde naopak.“

„Modlíte se také modlitbu Otčenáš?“, ptá se reformátor.

„Jistě, modlím se ji každý den.“

A tu mu dal M. Luther šokující odpověď: „Tak proč se tedy modlíte, buď vůle t v á? Jedná-li Pán Bůh podle své vůle, pak se tedy nedivte.“

Pán Ježíš nám radí, abychom Bohu plně důvěřovali a dali se jím vést. Nabízí nám do nového roku sílu, odvahu i radost. Chceme věřit, že i pro nás to bude výhodnější, půjde-li všechno v našem životě podle vůle Boží a nejen podle našeho přání. Nezapomeňme, že i Pán Bůh od nás něco žádá: „Hleďte především království Boží a jeho spravedlnost.“ Budeš-li se o to snažit, pak ti Pán Bůh dává zaslíbení: „to ostatní ti bude přidáno.“ Hledání království Božího je cestou, na které jsme chráněni od zlého. Na této cestě dostáváme „to všechno ostatní“ k životu. Začneme tento rok s Bohem, jak nám to radí Pán Ježíš.

Na základě Písma bychom si měli dát ještě jedno předsevzetí. Pán Ježíš řekl: „... a budete mi svědkové“ (Skut 1,8).

Jenom ten, kdo něco prožil, může být svědkem. Pro křesťanské svědectví platí, že sami musíme nejprve prožít to, co chceme lidem říci. Musíme se nechat naplnit Duchem svatým. Teprve potom budeme schopni nést dál to, co nás činí šťastnými.

„Chtěl bych následovat Krista“, řekl jistý indický student, který žije v Evropě, „ale když pozoruji život křesťanů, tak se mi zdá, že bude lépe, když zůstanu u hinduismu.“

Něco v životě křesťanů nesouhlasí. Nikdo nemůže být správným Ježíšovým svědkem, chybí-li mu třeba Kristova láska. Jenom činy táhnou a přesvědčují. Křesťan je ochoten vzdát se pohodlí, pracovat pro společnost a pomáhat všude, kde je to třeba. Umí povzbudit slabé, nemocné, osamělé a unavené životem.

„V životě jde především o to, nevidět jen sebe, ale umět se postavit na druhé místo — říká ruský spisovatel Ivan Turgenev. I tím vydáváme svědectví o Ježíši, když dokážeme uvědoměle ustoupit. Kdo žije s Ježíšem, na tom se to musí poznat. Duch Kristův se projevuje v každém jeho jednání.

Je dobré si dát do nového roku určitý cíl nebo předsevzetí. Avšak nový start vyžaduje odvahu a statečnost, zvláště pokud jde o duchovní život.

K. Šp.

